

ఆంధ్ర పత్రిక

308206

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము 1

చెన్న పట్టణము 1914వర్ష జూన్ నెల 12 వ తేది శుక్రవారము.
ఆనందనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠ బహుళ చవితి ర.

No. 63
సంచిక ౬౩

“ఆనంద” గ్రంథమాల, తృతీయ కుసుమము.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము వచనము.

పల్లవ:—“భారతః పశ్చాదౌ వేదః” అన్నట్లు ఇదియు వేదమునకు జగద్విదితము. వేదము మాత్రమే కాదు. వేదవేదాంతములకంటె నధికమైనది ఇది యన్నింటిసారము; సకల శాస్త్ర సర్వస్వము. రాజోత్తముల యదాత్తచరిత్రములును, మహర్షుల మహత్త్వ విశేషములును, స్వని పరమసాలభ్య నైభవములును నిందు గలవు. ఇంతేకాక యిందు వర్ణాశ్రమ ధర్మములును, కృష్ణ స్యామిభ్యత్య ధర్మములును, ఆపద్ధర్మములును, అన్నియు నిందుగలవు. సాంఖ్యము, ప్రవృత్తి నివృత్తి ధర్మములును, సన్యాసములును గలవు. సమస్త పురుషార్థముల స్వరూపములును దీక్షిత్యా యోగము న్యాయము మొదలగు సమస్త విజ్ఞానములు చెప్పవలసికాదు. ఇది కథకు కథ, వేదమునకు వేదము, ధర్మములకు ధర్మము, ఇందలి యవాంశకదలా, ఇన్నియున్నవి. ఇందు కౌత్తము, కావ్యమునకు కావ్యము, ము, పురాణమునకు పురాణము, ఇతిహాసమునకు ఇతిహాసము, శాస్త్రమునకు శాస్త్రము, సుబీయెందును నేనిదే. ఏదానికి అది, అన్నిటికిని అన్ని. ఇందుగలదియే తక్కినయెడను గలది. ఇందులో ఇది సకలశాస్త్రసారమే కాదు; భగవద్గురూత్తమైన పురాణమునై యున్నది. తుని యవతా: న్ని మహోపాధ్యాయులైన శ్రీ కృష్ణవేదాంతమునందలి మోహనలీల లిందున్నవి. మేలయిన కాలములందు ముద్రితమై చక్కని కాలికోడెనుతో గూడియున్నది.

శాశ్వతపు చందాదారులకు తపాలాఖర్చులు సహా వెల

Vol. i ఆదిపర్వము Rs. 1-4-0, Vol. ii ఆదిపర్వము 1-4-0, Vol. iii ఆదిపర్వము సంకల్పము 1-8-0

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండుకో, ఆనందముద్రాలయము, మద్రాసు.

దిన పత్రిక

—(0)—

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయమును.

చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.

6 మాసములకు రూ. 6-4-0.

3 మాసములకు రూ. 3-4-0.

1 మాసములకు రూ. 1-2-0.

పత్రికయందు ప్రీతి విషయములుండును.

ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్రోద్యమమునకు సాధనభూతములైన రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు, విద్యావ్యాపనము, వ్యవసాయవాణిజ్యవ్యవస్థలు, భాషాభివృద్ధిమొదలగు సకలోద్యమము లీపత్రికయందు స్వతంత్ర విధమున విపులముగ విమర్శింపబడును.

వార్తా వళి.

ఆంధ్రోద్యమ వార్తలు, పరరాష్ట్ర వార్తలు, విదేశ వార్తలు, మొదలగు సమస్త వార్తలును సకాలమున సంగ్రహముగా ఉన్నవి. ఆంగ్లపత్రికాపేక్ష లేకయే మెటనేదీని యందు జరుపుట. ప్రదేశ వార్తలు వళిని సమకూరచేయబడును.

ప్రసిద్ధ మొక్కయును, చమత్కారముగ ముద్రింపబడు.

షయముల ప్రపటము జనరంజక

రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు.

నిరంకుశాధికారమును తగ్గించుటకును ప్రజాతంత్రమును వృద్ధిచేయుటకును సాధనభూతములైన గ్రామవ్యవస్థలు, స్థానికపరిపాలనావ్యవస్థలు, రాష్ట్రీయవ్యవస్థలు, సార్వభౌమిక పాలనావ్యవస్థలు, శాసనసభాసభల వ్యవహారములు నుచితరీతిని స్వతంత్రవిధమున దీనియందు జర్పింపబడును.

మత సాంఘిక చర్యలు.

జాతిమతపక్ష పాతమునుబూనక సకలమతావలంబులును, అన్ని జాతులవారును, భిన్నాభిప్రాయములను గలవారును నభివృద్ధినిబొందుటకుదగిన యుదారభావములును నాదర్శములును నిష్పక్ష పాతిబుద్ధితో వ్యక్తీకరింపబడును.

హైకోర్టు తీర్పులు.

జనోపయోగములైన క్రొత్త హైకోర్టు తీర్పులు, బోర్డునిర్ణయములు, క్రొత్త చట్టములు, ధర్మశాస్త్రమునకు సంబంధించిన ముఖ్యాంశములును పత్రికయందు విరళముగా దెలుపబడుచుండును.

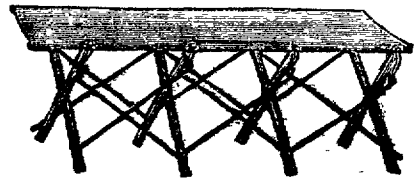
వ్యవసాయ వాణిజ్యములు.

వ్యవసాయశాఖవారు చేయు విమర్శనలు, స్వదేశపరదేశములలోని నవీన వ్యవసాయపద్ధతులు, యంత్రసాధనములు, లాభకరమైనపరిశ్రమ వ్యాపారములు, పరపతి సంఘములు, వానివలన గలుగులాభములు బహుధరలు మొదలగు విషయములు విరళముగా దెలుపబడును.

గ్రామ వ్యవస్థలు.

గ్రామముల సుఖిస్థితి కవసరమైన గ్రామపాలనము, పంచాయతీసభలు, పరపతిసంఘములు, గ్రామపారిశుధ్యము, వైద్యసహాయము, విద్యావ్యాపనము మొదలగు విషయములు చర్చింపబడును.

ఇది వాణిజ్యమంత అతిలేటిక సాంజో అంత అత్యధికబలముకలది.

ఇండియన్ క్యాంపుకాట్.

ఈ క్యాంపుకాట్ మంచము 1000 పౌనుల బురుసు భరించగలను. 6 అడుగుల 4 అంగుళముల పొడవు, 2 అడుగుల 6 అంగుళముల వెడల్పు, 4 అడుగుల 3 అంగుళముల రైటు.

మంచము ధర 9-8-0 మంచము మడిచినెట్లు సంవీ 2-0-0

దోమతెర 5-12-0 దోమతెర కర్రలు 2-0-0

ఈ సామాను అన్నింటితో పూర్ణ ధర 18-8-0.

లండను ప్రేసింగు కంపెనీ,

87/88 రతనబజారువీధి, మద్రాసు.

LONDON TRADING CO.,

18 Rattan Bazar Road, Madras.

37/50

గ్రంథ ప్రచురింపబడు ముఖ్య ఆంధ్రభాషయందు ప్రచురింపబడి విమర్శింపబడి. గ్రంథములు పండితులచే జక్కగా విమర్శింపబడి. భాషాభివృద్ధియందును జ్ఞానాభివృద్ధికిని ది, ధనములు సూచింపబడును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తల నొప్పుల మాన్పును. పొయ్యిపుపోట్ల శాపును.

పార్శ్వపు నొప్పుల శాంతిబోలును. పోట్లపోగొట్టను

వనమూలికిలచే హిందూదేశమంగు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచిటి చ చికినిన మోక్షము ౧౮౮౮

తామర తైలము

నీకు తామరబాధ గలదా?

ఒక్క మా తామరతైలము చూచును ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు నాగలు రాచినయెడల తామర నిర్మూలముగను నయముకాని యెడల మీ ఆరు అణాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధపడిన వారు దీనివలన తక్షణమే సుఖముపొందిరి.

హా! నిదురపట్టక బలబలముచుండు అపథ్యపావానికై నను వద్దు.

అమృతాంజము డిపో, నెం. 9, జహంగీరుపేథ్, చెన్నపట్టణము.

వారపత్రిక

చందాదారుల కృపాకృత రూ. 2-8-0

ఈపత్రికయొక్క యుపయోగము చదివిన వారలకు తెలిసియే యున్నది.

ఇంతవరకు నీపత్రిక సంగతి నెరుగని దేశభాషాభిమానుల నువలననుమూనా పత్రికను దెప్పించ వేసుచున్నాము.

తెలుగు పత్రికల యందెల్లను నెక్కువ వ్యాపకముగల వార్తాపత్రిక.

భూలోక వార్తలను వ్యవహారములను తెలిసికొనుట కిది తగిన పత్రిక.

దివసపత్రిక యొక్కరలేని వారలకు వారపత్రిక

పంపబడు చుండును

ఆంధ్రపత్రిక జహంగీరుపేథ్ మదరాసు.

మోహినీ తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు.

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలువజేయును.
కండ్లకు చలువజేయును.
వేండ్రుకలు పెరుగును.
వేండ్రుకలు రాలకుండును.
వేండ్రుకలు నునుపుజేయును.
మనోహరముగా నుండును.
సువాసన గలిగి యుండును.

వేలకు వేలు

సీసాలు విక్రయము.

తప్పకకొనుట యుక్తము

ఇది మనోహరమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదండ, ఉద్యోగస్థులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర, నిద్రాంతి నిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాప్తగు కురులకు మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఒకసారి వేడిలింపిన నిజము తెలియగలదు.

అమృతాంజము డిపో, 108, ఫ్రేజ్ రోడ్డు, బొంబాయి.
9, జహంగీరు పేథ్, మదరాసు.

విజ్ఞాపనము

కొందఱు విశేషకలుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగావ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుంచి విరిశముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

[ఆం. ప. సం.]

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అప్రైజులు వగయిరా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయవారు ఏయే తేదీల పత్రికలుచేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గత పత్రిక గాని తేదీలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

తాము దినపత్రిక చందాదారులూ, వారపత్రిక చందాదారులూ వాసికయెడల చాలనులుపుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగబడగలవు. వారిచేరవచ్చు పత్రికలకూడ ముద్రింపించిన పేరును నెంబరుతోనూకూడ పంపిన యెడల మాకు పని అతిసులభమగును. అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నారు.

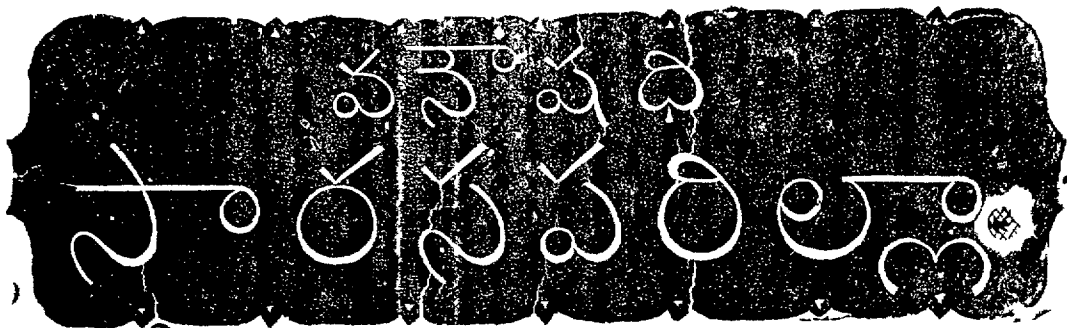
నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయి వారికి వారపత్రికతో నవశ్యములేదని వారపత్రికపై అప్పుతోనచ్చు పేర పంచి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని జేర్చు పుడే వారపత్రిక బాబతువారి దినపత్రిక చిత్రాలో జేర్చబడు.

ప్రధానము.

1. రఫి
2. తేజ

సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు.
జలుగులకు.
స్థానచిత్రాత్మక
(అమృతాంజము)
చందాదారులకు 0-8-0.
కాగితములు, తెన

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తుడుగడ్డలను మరయు సకల శస్త్రోగములను పజేయును. కీళ్ళపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అస్మిరోగములను దీనివలన నయముగను. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు శుష్కినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుండును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనస్ వాడి, నెం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు గ్రంథములు.

1. మాధవనిదానము:—శకలరోగములను గుర్తించుటకు వైద్యులకు మిగుల నుపయుక్తమగు గ్రంథము. వెల ౪-0-0

2. పథ్యాపథ్యము:—ప్రతిరోగమునకును పథ్యములను అపథ్యములను అగు వస్తువులను బోధించును.

వెల చందాదారులకు 0-12-0 ఇతరులకు 1-0-0

3. ఆయుర్వేద పరిభాష:—మందుల జేయుటకును వాని లోగల వస్తువుల భేదముల తెలిసికొనుటకును వాని తూనికల నిర్ణయించుటకును ఉపయోగించు నిట్టిగ్రంథ మిది వరకు లేదు. వెల చందాదారులకు 1-2-0 ఇతరులకు 1-8-0

4. అగస్త్యవైద్యము:—దక్షిణదేశపు వైద్యసాంప్రదాయముల తెలుపును. వెల చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

5. వృత్తికర్మ:—పిచికారితేయు విధమును దీనివలన బోవువ్యాధులను తెలుపును. చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

6. శల్కలంత్రము:—దానినభ్యసించుక్రమము, శస్త్రచికిత్సా స్వరూపము, మొదలగు వానిని తెలుపును. చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

7. ఆయుర్వేదము:—ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రాచీనత అందలి భేదములు, మొదలగు వానిని విపులముగ తెలుపును. వెల చందాదారులకు 0-8-0 ఇతరులకు 0-4-0

N. B. మాగ్రంథమాలలో ముద్రించు లైసెన్సు కాబోవు నట్టియు, గ్రంథముల కన్నీటిని కొనువారు చందాదారులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారు దరఖాస్తుతో 0-2-0 పంపవలెను. లేదా, వి. పి. తో నూలుచేయబడును.

వ్యాకింగ్ పోస్టేజీకర్పులు కొనువారే భరించవలయును.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,

ఆయుర్వేదాశ్రమం, బాన్స్ కు, మదరాస్.

కండ్లకు చలువజేయును.

మెదడుకు బలమిచ్చును.

ఎండవేడిమి తెలియకుండుటకు పాయ మేమి.

అమృతాంజులక తైలము.

ఇది యెని జేయగలదు.

తలపోట్లును, తలనొప్పులను, మెదడునండలి వేడిమిని, అన్ని విధములగు తలనొప్పులను, నిజముగ అనేకులకు మోపునది. విద్యార్థులకు యోచనా పదులకు ప్రాణమిత్రము.

వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 0-12-0. బుడ్డి 12-కి రూ. 8-0-0.

వ్యాకింగుపోస్టేజీ పేరు.

కోరువారికి క్యాటలాగు లుచితము.

వైద్యరత్న పండిత. డి. గోపాలాచార్యు,
పి. వి. యస్., పి. యమ్. బి.,
ఆయుర్వేదాశ్రమం, మదరాస్.

అధికముగా కొనువారు సమీపముగ రైలు స్టేషన్ వెలుపలను.

న్యాయశాస్త్రము.

ప్రీతికపున్విలు.

ఇండియానుండి వచ్చు నప్పీళ్లు ప్రీతికాన్నిలుకు విచారణకు వచ్చుటయందు జరుగు నాలస్యమును గురించినను, దీని విషయమున ప్రీతికాన్నిలు వారికి గల యభిప్రాయమును గురించినను “మద్రాసు ప్రైము” పత్రికయందు దీనిగురించిని వాయించియున్నది:—

ప్రీతికాన్నిలు న్యాయవిచారణ సభలో నిటీవల నొక అప్పీలులో నొకపక్షమువారు వకీలు నేర్పాటుచేసికొనుటకు కావలసిన సామ్య ఇంకను ఇండియానుండి రావలసిన నాలస్య మయినదనియు, ఆకారణమున వాయిదా యిప్పించవలసిన దనియు కోర్టులువారిని కోరగా ఈ పార్టీలము విరాకరించుచు, మోల్లను ప్రభుత్వ గా రిట్టినిరి:—“ఇండియానుండి వచ్చు నప్పీళ్లు ఇచ్చటకు బరిష్కారమునకు రాక పూర్వము కడచు సంవత్సరములసంఖ్య నాకు వివరముగ గనుపడుచున్నది. అది యీ సభవారి కోరముకాదు. మా యెద్దకువచ్చుననిని నిలువ జెట్టిక మేము క్రమముగనే నిర్ణయింపుచున్నాము. వ్యాజ్య మారంభమయి యారసంవత్సరములు మించుట యసాధారణముకాదు. ప్రస్తుత వ్యాజ్యములోగూడ నట్లే జరిగినది. అనకాశమేమైన నిచ్చుటకు మాకు మనస్కరించుటలేదు. ... అప్పీలు చేసినప్పటికీ, యశసరసుగు భవమును చేకూర్చుకొను విషయమును మీకక్షి యాలోచించుకొనవలసి యుండెను.”

ఈవ్యాజ్యములో 1907వ సంవత్సరపు ఆగష్టునందు మొట్టమొదట సమ్యును జూరీ అయియుండెనట్లు, అప్పీలు చేయబడిన హైకోర్టుప్రతి 1910 లో చెప్పబడెనట్లు, ఇండియాలో న్యాయస్థానములందరియొక్క మారంభమై, మొట్టమొదట ప్రీతికాన్నిలులో అప్పీలు పరిష్కారమగునప్పటికి 10 గాని 15 సంవత్సరములుకాని పట్టుచుండుటయందు దానిని నిరసించుచు, అప్పీలు చర్యను జరుపుచున్నందున ప్రీతికా నందలి యవ్వోగు లనవసరాలస్యము గాకుండ నట్లు బ్రయత్నింతురనుట యెల్లవరకు చెలిసికదే. కాని వచ్చి ఇంగ్లండులో జేరుకరకు నీరు చేయగలదేమియును. దస్తావేజుల నిధముచేసి ముద్రింపించుటకు 7 సంవత్సరములకు వధికముగపట్టును. ఇన్ని సంవత్సరములు ప్రాయశఃముగ నొక యపవాదముగ నుండుటయేకాక, జనులకు న్యాయమిచ్చుట యే లేదనునట్లు గొప్పజేసిన యావిషయములను ప్రీతికాన్నిలు వారెరియున్నారనుటయు నిట్టిని చదవమట్టిండుటకు నిచ్చి తాత్పర్యములై యున్నారనుటయు మిగుల చ్చుట్టకము.

ఎగ్జ్యూట్ ప్రెసిడిన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు, వరదరాజులు, ఆకోగ్యస్టావి, మనాజెన్ కంపెనీ

కరీంనాగర్ యేజెంటుగు ఆర్జ్యూనకెట్టి, అనువారిలో మొదటి యిద్దరు మాదవనానికి బర్మా ఆయిల్ కంపెనీవారి తాలూకు 2 డెవలప్మెంటును నొంగతనముగ అమ్మినదియు, ఆసాక్షి మాదవ ముద్దాల్లుకడ కనబడినదియు. సి. బి. డి. పోలీసు వారివలన తేను తేనుడి విచారణకు రాగా, మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి నేరస్థులని నమ్మి మొదటి ముద్దాయిక ఆరుమాస ములును, రెండవమాదవముద్దాయిలకు ఐదే మాదవమాసములును కఠినశిక్ష విధించిరి.

దొంగతనము.

అబ్దుల్ సత్తార్, ఎలూమలె అను యిద్దరుపిల్లవాండ్లు, రు 0-8-4 లు దొంగిలించిన, చిన్న స్వామి నాయక్ అను వాని ఫిర్యాదిపై, పోలీసువారిచే తేను చేయబడెను. ఫిర్యాది వక్రల బజారులోనున్న తన దుకాణములో 8 ఏండ్ల వయసు గల తన కుమారితను ముగ్గురందఱై యింటికివెళ్లెను ఇంతలో ఆ పిల్లగూడ, దుకాణమువిడిచి వీడిల కని యింటికివెళ్లెను. ఈ సంగతిని కనిపెట్టుచున్న సమాపములోనున్న నై యిద్దరు బాలురు దుకాణము దగ్గరకు వచ్చి గల్లా సెటైలో నుంచి రు 0-8-1 తీసికొనిరి. సమాపములో కానియున్న పోలీసు పూర్వు, వీరిని చూచి, వచ్చి పట్టుకొని, ఫిర్యాదికడకు తీసికొని పోయి సంగతినంతయు తెలిపి తేనుచేసెను. న్యాయాధికారియగు డబ్లియు, యస్, మాన్ లోగారు ఫిర్యాది సాక్షులను విచారించి నేరస్థు లిరువురును 13-12 సంవత్సరముల వయసు గల చిన్నవాండ్రగుటచే నాయత్రిమువరకు ఆరుగంటల ఖయి దను విధించిరి.

మలబారులో వాయుభారమున మార్పులేదు. మిగిలిన చోట్ల వృద్ధియైనది. ఈ మార్పులన వాయుప్రచారము సమముగా నున్నది. నైఋతి దిక్కుయొక్క వర్ష పవన నూచన యేమియు నిపుడు కనుపడుటలేదు. మలబారులోని గాడ్సులు తేలిక గానున్నవి. రాజధానియందెల్లను వాయవ్య భాగపు వాయువులు పీచుచున్నవి. అన్నిచోట్లను మధ్యమోష్ణ పరిమాణము మామూలు దానికి మించి యున్నది. ఉరుముల వానలవలన దత్తమండలములలో వేడిమితగ్గినది. తూర్పుతీర మునం దింకను రాత్రింబవలు వేడిమి యధికముగనే యున్నది. రాజధానిలో విశేషభాగమున వాయువు పూర్వము కంటే తేనుగలిగియున్నది. పడమట తీరమున మబ్బులు విడిపోయినవి. వర్షముకూడ తగ్గినది. వర్ష వాయువుకూడ సన్నగిరినది. వాయు ప్రచారము స్థిరముగా నున్నందువలన వర్షము స్వల్పముగా కురియుచున్నది.

రాజధానిలో చాల ప్రదేశములందు ఉరుముల వానలు కురియును.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్సు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు.

లక్ష్మీ విలాస సభ, నైదాపేట:— వచ్చే శనివారము గాని 9-30 గంటలకు నైదాపేట నాటకశాలలో “వై. సభ వారివలన “జ రాజేశ్వరి” నాటకము అరవములో ప్రదర్శింపబడును.

దక్షిణాఫ్రికాకు పోవు మెయిల్ టిపా:— మద్రాసు జన రలు పోస్టాఫీసులో 14 వ తేదీనాడు 8-40 X లు కట్టివేయబడును.

నెంటు థామస్ మాంటు కాలక్షేపసభ:— ఈసభవారి యొక్క 21 వ ప్రదర్శనము సందర్భములో, వచ్చే ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు, ఆలందూరులోని, హిందూ రిజిజియన్ బాయిస్ స్కూలులో బ్రహ్మశ్రీ. క. మూర్తిరావు గారు, గాలవ ఋషిచరిత్రమును చెప్పవారు.

కర్నూలు డిస్ట్రిక్ట్ కాన్ఫరెన్సు:— కర్నూలులో గడచిన ఆదివారమున జరిగిన డిస్ట్రిక్ట్ కాన్ఫరెన్సు. అసోసియేషను వారి సభలో మొదటి జిల్లా కాన్ఫరెన్సుకుగాను ఆహ్వానసంఘము నేర్పరచిరి. 15 వ తేదీని కూడనున్న ఆహ్వానసంఘము వారి మొదటిసభలో అధికారనిర్ణయము జరుగును. ఆగష్టు 22-23 వ తేదీలలో కాన్ఫరెన్సు జరుపబడవలయుననియు, దానితోపాటుగ సంఘసంస్కరణ సభకూడ జరుగుననియు నిర్ధారణ చేయబడినది

గవర్న మెంటు ఖజానాలలో నిలువ:— ఇండియా గవర్న మెంటు ట్రెజరీలోను, గవర్న మెంటుపక్షమున రాజధాని బ్యాంకులలోను లేక వాటి శాఖలలోను 1912 సం॥ మేసెల 31 వ తేదీన నిలువ రు 18,55,27,000 లు. సం॥ 1913 లోరు 25,41,58,000 లు సం॥ 1914 లోరు 22,11,97,000 లు.

శ్రీ పలని అందవార్ అన్నదానసమాజము:— సం॥ 1911 లో స్థాపింపబడిన ఈసమాజము స్నేహితులనద్ద నుండియు అస్య సత్పురుషులనుండియు చందాలు వసూలుచేసి, నెలకొక నారి నిరుపేదల కన్నదాన మొసగును. ఈసమాజమునకు ప్రస్తుతము భోజనశాలా భవనములేమి గొప్పలోపముగ నున్నది. మేనేజి మెంటు కమిటీవారు శ్రీ పలని అందవారు పేరున నొక భవనము నిర్మించదలచి సత్పురుషుల సహాయమును గోరుచున్నారు.

ఇండియా కోకోసిలిల్లులో యిద్దలు హైందవసభ్యుల నేర్పూచు నియమును విమర్శించుచు, శ్రీయుత గోపాలకృష్ణ గోక్షేగారి యాలోగ్యము సరిపడినయెడల ఆయన యాకోకో సిలిలో సభ్యులగుదురని తోచుచున్నదనియు, అందువలన నికముం దాయు తమ జీవితమును లండనులోనే జరుపవచ్చుననియు కలకత్తాలోని కాపిటబుప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

ఆసిలిసెంటుగా రిప్పు డింగ్లండులో లండను నగర మునందు మతవిషయకోపన్యాసముల నిచ్చుచున్నారు. ఆసని కాంగ్లేయ నాటకకర్తలలో నెల్ల సుప్రసిద్ధులగు చెర్లర్లపా గారు, ఈయనపన్యాసకురాలు తన వాక్పాతరయందు యింగ్లాండులోను, యూరపులోను, బహుశః ప్రపంచమందంతటను గూడ మొదటిదని చెప్పెను.

తేదీ.	
14 జూన్	
15	
10	
12	
12	
15	

13	ఉత్తర
13	ఉత్తర
13	ఉత్తర
17	ఉత్తర
21	ఉత్తర
14	ఉత్తర
18	ఉత్తర
17	ఉత్తర
20	ఉత్తర

14	రంగూన్
15	కలకత్తా
15	నేపాల్

ఈ తేములలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ నిధి

1914 సం॥ జూన్ సెల 11 వ తేదీ

ప్రదేశములు.	జూన్ 11 తేదీ, ఉదయ 8 గంటలకు నాయునీడనను అంగుళములు.	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత.		వర్ష పాతము.	
		తే.గ్ర.	తే.గ్ర.	గడచిన 24 గంటలలో 8 వ ప్రలయ మొ. నీటికి	8 వ ప్రలయ మొ. నీటికి
గోపాలపురము	29.663	92.2	84.1 ...	10.36	4.05
వాల్తేరు	29.694	93.9	82.1 0.04	4.88	4.77
కాకినాడ	29.711	103.7	81.7 0.09	6.72	2.80
బందరు	29.715	105.8	83.1 0.16	8.86	3.43
గుంటూరు	...	106.2	81.4 0.16	8.67	...
నెల్లూరు	29.726	105.7	78.9 0.03	2.37	1.47
మద్రాసు	29.743	102.2	83.6 ...	2.30	2.40
కడపూరు	29.765	102.5	80.0 ...	1.94	1.82
నాగపట్టణము	29.753	99.6	79.1 ...	1.89	2.91
కొలంబూ	29.819	86.8	79.8 0.29	20.14	24.88
తిరువనంతపురము	29.826	83.6	76.0 0.54	16.28	18.98
కొచ్చి	29.833	88.8	76.5 ...	17.75	26.74
కళింగోట	29.809	87.3	76.9 0.22	11.07	24.02
మంగుళూరు	29.801	86.5	77.0 0.18	8.16	20.92
బొంబాయి	29.767	93.0	82.8 ...	0.39	4.67
హైదరాబాదు	29.717	95.6	76.0 ...	2.72	3.42
అనంతపురము	...	99.0	72.1 0.16	2.49	3.33
బర్హి	29.745	99.2	76. ...	3.66	3.84
కర్నూలు	29.779	93.6	75.8 0.35	2.65	2.56
కడప	29.771	103.5	73.9 1.19	3.84	3.24
జెంగుళూరు	29.765	92.5	69.9 ...	7.34	7.32
కొడైకాళు	22.761	66.5	54.9 0.05	16.21	11.81
ఉదకమండలము	22.986	68.	51.2 0.01	8.09	13.32
కోయంబుత్తూరు	29.795	95.0	73.3 ...	0.98	4.66
వెల్లూరు	29.740	103.5	75.8 0.13	4.50	4.96
సేలము	29.779	98.5	76.8 0.07	4.83	8.46
తిరువనాల్లి	29.771	104.5	76.6 0.04	2.12	5.69
ఫడుకోట	29.767	100.6	79.1 ...	4.57	4.19
మధుర	29.775	97.6	76.8 0.92	4.08	5.74
తిరునల్వేలి	0.83	4.71

సరస్వతీ విద్యాలయము.

కార్మికేలు ప్రభువుగారు తెలుచుట.

ఈ నెల యెనిమిదవ తేదీన కలకత్తాలోని విశుద్ధానంద సరస్వతీ విద్యాలయమువారి సవీరభవనమున బెంగాలు గవర్నరుగారు బార్డు కార్మికేలుగారు తేలిచిరి. మంజురమంతయు చక్కగ నలంకరింపబడినది. సభాభవనమునకు కార్మికేలు ప్రభువుగారు యుక్తకాలముననే వచ్చి ద్వారముయొద్ద వేచియున్న విద్యాలయాధికారులచే నొసంగ బడిన స్వాగతమును స్వీకరించిరి. సభకు కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయపు రిజిస్ట్రారు గుల్లాబుగారు డాక్టరు దేవప్రసాద సర్వాధికారిగారు, సర్ గురుదాస్ బెనర్జీ, డాక్టరు సర్గారు, కమింగు, వాట్సు, రాయ రాధాచరణపాల్, మొదలగు విద్యార్థులు యందలియున్నవో ద్యోగులందఱు వచ్చియుండిరి. మొదట సంస్కృతశ్లోకములు పాఠురచే చదువ బడిన తరువాత చామ రామదేవ చాఖనీ గారిట్లు విద్యాలయచరిత్రమును వివరించిరి.

ఈ విద్యాలయము మార్వారీ సంఘ నాయకులచే స్థాపింపబడినది. మార్వాడీ కిల్లవారైన స్వభావ బెంగాలీ కాక పోవుటచే యానతిగన్న విద్యాలయములు వీరి కుపయోగించుటలేదు. అందువలన నీ విద్యాలయమునందు హిందీభాష యందే విద్యగలవలెను. మార్వాడీలు మొదలగుచారువార్య చారవరాయణులగుటచే, యందలిచాలవరకుయింగ్లీషుతోపాటు సంస్కృతము తక్కిన విద్యలతో కూడ మతగ్రంథములను యందు బోధింపబడును. ఈ విద్యాలయము తత్వజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు తమ జీవితమును వినియోగించినట్లగు సనాతన హిందూ ధర్మమునకు నాయకుడని యందలిచే నంగీకరింప బడినట్లయు, కాశీనివాసులుగను, క్రితశేఖరులగు శ్రీ యు విశుద్ధానంద సరస్వతీగారికి పిలువబడుచున్నది. ఈ యుము 1901 లో ప్రారంభింపబడినది. స్వల్ప కాలము

గల్గిన సంతాన చాలయధిక మగుటవలన విద్యార్థుల ప్రత్యేకగృహము కావలసివచ్చినది. స్వల్పకాలమున రెండులక్షల రూపాయలవైగా సంపాదించినది. కాన యిది చాలదని యింకను మూడలక్షల పోగు చేయ నిశ్చయించి విద్యాలయాధికారులు శ్రమపడి 9 నెలలలో నీధనమునంతను పోగుజేసిరి. ఆధ్యక్షులగు జోహన్నులు ఖైమాగారు 41 వేలు గృహమునకును హరిరామగార్లుగారు 50 వేలు సంస్కృత విద్యార్థి వేతనమునకును యింకను 22 వేలు భండునకును డాడావాలాగారు 60 వేలును దాన మొసగిరి. ఈ భవనమునకు 1912 నెప్టెంబరులో సరస్వతీ దేవికి క్రియపుత్రులగు గౌ. జస్తిను సర్ ఆశోకముఖ్య శాసన శంకరాచార్యులు చేసిరి. సంస్కృతాంగ్లేయ కాళులలో నిందుమొత్తము 800 విద్యార్థులు బిరుదపరీక్షలకువెళ్లి యున్నవనియును నది జయశాలు లగుచున్నారు. ఇంగ్లీషుకాళువారు మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు పోవుదురు. దీని ప్రీనిసాను గారగు చామరామ యదభట్టాచార్యుల వారి యధికారముక్రింద విద్యాలయము చాలయభివృద్ధికొనవచ్చినది. విద్య యంతయుగానే యాయబడును. అట్లుచిరుముగా విద్యగ్రహించి నిచ్చలేని వాడనుండి జీతము నెల కొకరూపాయ మాత్ర మంగ కరింప బడును.

అంతట రాయబహదూరు హరిరామ గార్లుగారు గవర్నరుగారిని భవనమును తేలిక గోగుచు విద్యాలయము యొక్క యభివృద్ధి దశను కల్పించిరి. ఈ నూతన భవనము చాల యందముగను విశాలముగను కట్టబడినది. ఆకుకొనుటకు గలయు సమృద్ధికానన్నది. ఉపన్యాసములు మొదలగువాని కొఱకు నొక ప్రత్యేకసభాగృహము కూడ కలదు. ఆయాగృహము, అరంటుబాడ్యముల స్వభావము మొదలగునవి ఉన్నత విద్య నభ్యసించు చాలవగు శిష్యులకు శిక్షకులు చేయబడుచున్నవి. అంతట గవర్నరుగారిట్లుపర్యసించిరి.

కార్మికేలు ప్రభువుగారి యుపన్యాసము.

ఆర్యవరులారా, మీరు నాకు వినియోగించిన ధర్మమును నిర్వహింపుట నాకు చాల సంతోషకరముగా నున్నది. ఈ విద్యాలయము వద్ద యంత స్వల్పకాలములో రిలక్షులను పోగుజేయుట నాకు సంతోషమును ఆశ్చర్యమును కల్పించుచున్నది. దొరతనమువారి నుండికూడ మీరు భవనసహాయ ముగొనెడి. మీ ధైర్య సాహసములకు తగిన యభివృద్ధిని మీ విద్యాలయము కాంచుటకై మీ కింక నేవిధముననైన సహాయము చేయగల్గుట నాకు చాల

సంతోషము కల్గించును. మార్వాడీల సభలో స్వయం సహాయమును గూర్చి నేనేమియు చెప్ప న వ సరముండదు. స్వాతంత్ర్యము, కార్యకూరత, స్వయం కృషి వర్తకవైపుణ్యములయందు మీకు నెట్టిసరిపేరు. మీదాభ్యుత్థమునకును బౌదాగ్యమునకును, ఈయందర మహాభవనము నీ తోటలు ఈవిశాలశీలీపలములును ప్రత్యేక సాక్షులు. జాత్యభిమానమును దేశభక్తియుగల యిట్టిదాతలను కల్గియుండుట మార్వాడీ జాతివారియదృష్టము. దీక్షివరకే 900 విద్యార్థులును 100 చోట్ల కాళావిద్యాలయములు నుండుట చాల తృప్తికరము. మార్వాడీబాలురు బాల్యముననే ఉయ్యలలయందు లెక్కల నేర్చుకొని తండ్రితో వర్తకకాలలకన్నిటికి తిరిగి, యితరబాలురకు గోళికాయలగణితము తప్ప యింకేమియు తెలియని వయస్సుననే, వర్తకవృద్ధి యందలి రహస్యము నంతను గ్రహింతురని నాకు తెలియును. ఇట్టివారు కలకత్తాలోని వర్తకలలో ప్రముఖులగుటలో నాశ్చర్యమేమి కలదు? వీరివన్నత విద్యకూడఁబుచ్చించిన వాడెంత వృద్ధికి వచ్చునో నేను చెప్పనక్కఱలేదు. మార్వాడీలు వర్తకములో తప్ప తక్కినవిషయముల యందెంతయును పనికిరారును. వద్దలికలదు. ఈ కళంకమును తొలగించి మీ విశాల దృష్టితో నున్నత విద్యా సహాయమున నితర కాళులకు వ్యాపించి పరిపూర్ణ క్రిత వహింతురని కోరుచున్నాను. మెట్రిక్యులేషనుతో తృప్తిపొందక కళాశాలా విద్యను గూడ మీ బాలుర కిప్పింపుడు. వైజ్ఞానిక చర్చలోను, గాజీయ విషయములందును కూడ మీ రనతికాలముననే ప్రవేశమును గాంచ గలుగుదుని కోరుచున్నాను. ఈ సరస్వతీ విద్యాలయముయొక్క వృద్ధి మార్వాడీ జాతిచక్రిమున చాల ముఖ్యమైనదనుటకు సందేహము లేదు.

రెడ్ క్రెస్సెంటు సంఘము.

సి. మహమ్మదుకు సేను బి. ఏ. ఎమ్. బి. సి. ఎస్. గారు.

క్రికెట్ యందలి యుద్ధమింకను ముగియక ముందే చాలమయి యుద్ధమారంభమయి తురుష్కు దేశమువారికి నూతన శత్రువు లుదయించిరి. ఇట్టి నవీన శత్రువులతో బోధనలపిన సందర్భములు తురుష్కుల స్పృహయింప, యూరపునందలి రాష్ట్రము లన్నియు దిమ్మకేయు పట్టనియట్లు తటస్థులై యూరకుండిరి. తురుష్కు సామ్రాజ్యమంతయు చిందరవంద గలు కానున్నదను తలంపు జనించినతోడనే, భరతఖండమునందు 7,50,00,000 మందియునన్యాయులకును మనంబులమితముగు నాందోళనము కలుగదొడగెను. ఈ యకారణసంగరముల కతమున, తమ మహమ్మదీయ సానుభూతిని వీరు క్రియారూపమున జూపుట ముహ్యత్వము కైకొనవలయునని సంఘములను బాధితులగుచా సహాచార్యులు పంపనుదేశించుట కిదియే హిందూదేశ చరిత్రమునందు ప్రథమయైనది.

ఈ ప్రయత్నమునందు హిందూసోదరులు కూడ మాతో నేకీభవించిరి. లాకోపకార ధర్మములు ఇటీవల కాలగతినొందిన బాంబాయి నగర వాణిజ్యులగు సర్ ఆదమ్ జీవర్ భాయ్ గారివంటి మహనీయుల సహాయముచే గొంతమంది వైద్యులను పరిచారకులనును సహకార్యులనునవి బాంబాయినగరపు "జయూల్ ఇస్లాం" సమాజమువారు ప్రయత్నించుచుండిరి. కలకత్తాలో యుద్ధగ నుండిన డాక్టరు ఏ. ఎమ్. సుబ్రహ్మణ్యం. ఎం. ఏ. ఎల్. ఎల్. డి. గారి యధ్యక్షతృక్రింద నీసంఘ మేగ్గుడినది. ఇంగ్లీషు మద్రాసు బాంబాయి కలకత్తా ఢిల్లీ గ్వాలియరు భోపాలు మున్నగు నిండియాలోని వేర్వేరు ప్రదేశములనుండి 21 మంది వచ్చి సభ్యులుగ జేరి; వీరిలో మద్రాసుమండి వెస్లియన్ వాదధికారియు; అందులో నేనుగూడ నొకడనైయుంటిని. మా సంఘమున జేరిన వారినేర్పరీక్షింప వివరింపబడు చున్నది:—

1. సి. మహమ్మదుకు సేను బి. ఏ. ఎమ్. బి. సి. ఎస్. (చెన్నైపురి) మెడికల్ ఆఫీసు ఇక్ ఖార్రి
2. డాక్టరు ఎల్. బి. మూల్ గంగు ఎమ్. సి. సి. ఎస్ (కలకత్తా) అసిస్టెంటు
3. డాక్టరు నాసీర్ అహమ్మదు ఎల్. బి. సి. ఎస్ (ఏలూరు) నెకంకు అసిస్టెంటు
4. ఎన్. మహమ్మదుగోషల్ (కలకత్తా) మందలనిచ్చువారు
5. రహమాన్ ఖాన్ (మైసూరు) అకవుం టెటు
6. ఖాదరు అహమ్మదుఖాన్ (చెన్నైపురి) నర్సు

7. హ
8. హ
9. ము
10. ఆ
11. మహ
12. డాక్టరు
13. డాక్టరు
14. డాక్టరు
15. అబ్దుల్ హ
16. అబ్దుల్ తిఫ్
17. అబ్దుల్ హ
18. అబ్దుల్
19. అబ్దుల్ గ
20. ఓరు కా
21. గారు కూడ మా
22. భారతీయవైద్య
23. హిందూదేశ

అందరము సమితోత్సాహ భరితులమై జనలు మాకు దమ యోగ్యతనులొనంగి, మాసంఘాద్వైత్యములు సందిధి నొందునుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించుచుండె.

అనుకూలముగ నావికాయాత్ర సలిపి, కడచిన దినంబు 14 వ తేదీని ఆలెగ్జాండియా పట్టణమును జేరితిమి. అప్పుడు రోమేనియా దేశపు నానవై బ్రయాణముచేయు భాగ్యము మాకలవడెను. దినంబు 16 వ తేదీని గ్రీకులకును తురుష్కులకును డాడ్ నెల్సు ముఖద్వార సమీపమున నావికాయుద్ధము జరిగి, దీనియందు తురుష్కులు జయముగిరి. ఈ యుద్ధమును మేము నానవైనుండి చూచు భాగ్యము మాకచ్చినది. తురుష్కులకు జయము కల్గినదను వార్త విని మానానయందున్న రోమేనియనులు సంతసించుట జూచి, వీరును దురుష్కులకు హితులేయని మేమెరింగితిమి. యుద్ధమంతమునొంది, పరాజితమైన గ్రీకుల నావికాదళము కనుమాపుమేరకు నానలికవోషగనే, 'హమిడిన్' నామకనాన కథిపతిగనుండినదృష్ట పరాక్రములగు రావుఫ్ బేగారు, తురుష్కు నావికా దళాధిపుని తరపున మాకు హృదయ పూర్వకముగ స్వాగతమునొసంగిరి. మారాక నందరు నభివందించి భుజనాచకముగ భావించిరి. రక్షణార్థము నైకోపేతిము లగు నావలు రెండు మావెంట వచ్చుచుండ, కిరంగుల మ్రోతచే కేవులు దిబ్బడగొన, జనలు కరతాశ్చర్యములు చేయుచు కేకులవేయుచుండ, డాడ్ నెల్సులోనికి మేము ప్రవేశించితిమి. అప్పటి పరివశముచే నిండియానుండి వచ్చుట యందలి దీర్ఘప్రయాణాయాసము సంతయు మేము మరచిపోయితిమి. తురుష్కు సామ్రాజ్యమునకు రాజధానియగు కాన్స్టాంటి నోపిలో నగరమునకు మేము పోయిచేగనే మాకు 'పేరాభవనపు హోటలు'లో బస యేర్పరచిరి. యుద్ధములో గాయములొందిన తురుష్కువైనికులకు సుపచారముచేయుటకై, మేమంతయారము శమద్రుములను చాటి వచ్చుప్రయాసమును గొన్నందుకు గుల్తానుగారు మాకు తమ మనఃపూర్వక కందనము లొనంగిరి.

కర్నల్ అసీదర్యేషు బేగారి యాజమాన్యముక్రిందనుండి విశ్వవిద్యాలయ వైద్యశాలలోని గోగులను మాకొప్పగించిరి. డాక్టరు టస్కా ప్యుసిరియాగారి యధ్యక్షతృక్రింద రోమేనియా నుండి వచ్చిన వైద్యసంఘమువారితో గూడ పనిచేయు భాగ్యముచట మాకలవడెను. వీరంత సానుభూతిమరులై యుండిరో మేము ప్రత్యక్షముగ జూచితిమి. తురుష్కు రెడ్ క్రెస్సెంటు సంఘమువారి కృతజ్ఞతకు ప్రాతులగు కిలిన పనినర్వర్తించుకొని రోమేనియాకు వీరు మరలి పోవునప్పుడ, ఎన్నటి కైన మానేస వారి కనగరముననేని యిండియానుండి వేరొక సంఘముగ నేర్పడి రోమేనియాకు బోయి వాహాగ్యనదయా పూర్వకములగు కార్యములకు బ్రతికృతి యొనర్చు సంసిద్ధులమై యుండుమని మాయభిప్రాయమును వీరి కెరింగించితిమి. ఇంగ్లీషు మాయాశయము నెరవేరు ననుకొనుటకు నూచనలు స్వల్పమందెన లేవు.

ఇష్టాగోష్ఠి

మనస్సును విడిచివేయుము.

మన వచ్చింది మా మనస్సుతో. ఏమి పట్టుకున్నా సేమను కష్టపర్చుకొని. అది పట్టుకొంది. నీమ వల్ల వచ్చిన వారికి ప్రాయశ్చిత్తమే లేదట. వారి పంక్తిక కూర్చుని భోజనం చెయ్యి కూడదట. నీమ వల్ల వచ్చినవారు యిక్కడ ఉండి పాపం చేసేవారికంటే ఏమి ఎక్కువ చేసినారో? శాస్త్రంలో లేదట. శాస్త్ర ప్రకారం వీరు మహా చక్కిగా జరుపుతూ యున్నట్లుగా కలుగజేస్తున్నారు. శాస్త్రం అంటే ఏమిటో గూడా తెలియని మహానుభావులు నీమ వల్ల వచ్చినవారి ముఖమే చూడగూడదని వాదిస్తారు. యీ వైస చెప్పబడిన మహానుభావుల్ని ఏ శాస్త్రంలో, చెప్పినారయ్యా అని అడిగితే భారతంలో ఉన్నదని జవాబు చెప్పినాడు. వంకాయ ముగ్గుకాయ, సోరకాయ మొదలగు కమ్మటికూరలు తినడం ఏ శాస్త్రంలో ఉందో, ఉడిపియ్యాల వల్ల తే సమస్తం తినవచ్చునని ఏ శాస్త్రం కాదు చెప్పినాడో, తెలియదు. యిచ్చట వాటిమొగం యెరుగక నోరుచవిచెడియండి గా జోలు ఉడిపియ్యటం వంకాయల్ని తేరంచేస్తారు. మనిషి ఒకటింటికి రెండేసి వీసెలచొప్పున కొనుక్కుంటారు. అవింటాల్లో వెట్టుకోని బసలో దిగిందే స్నానాలుచేసి వంకాయ కూర, వంకాయపులుసు, వంకాయతియ్యబజ్జి, వంకాయపుల్ల బజ్జి యివన్నీ ఒకపూటనే చేసుకోని తింటారు. అక్కడ ఉన్న స్నాన వంకాయలపై మరొక కూరచేసుకోరు. ఉడిపియ్యటం దాటారంటే మళ్ళీ వంకాయ మట్టుకోరు. ఆ ఉడిపివంకాయకి రోజూ హాఫ్ రేటుకు రైల్వేసార్వలుగా తేసివించిస్తాం తినమంటే తినమంటారు. ఆడేమంటే రోజుమంటారు. అవి వంకాయలుగావు వాజరజుడంటారు. యింకొకయ్యారిత్రవల్లెన్ని ఏ "శ్రీనివాసరూప సాలిగ్రామ" అని పేరుపెట్టి ఉల్లిగడ్డలు తినడం ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారో తెలియదు.

జగన్నాథయ్యారే బయలుదేరుతారయ్యా మనక్కాయల పులుసు దొరుకుతుంది. అక్కడ యింకొక విశేషము కూడా వున్నది. పండాలు వంటచేస్తారు. వాళ్ళు చేసిన వంట మహావాగా ఉంటుందంట. యింటివద్ద స్నానం నీళ్ళు తేస్తే వంటకు త్రాగడానికి పనికివస్తుందిగానే దేవతార్చనకు పనికిరావు. ఆ నీళ్ళతో చేసినవంట దేవుడి నైవేద్యమునకు పనికివస్తుంది. స్నానం వంట మట్టుకుంటే పనికిరాదట. ఒకచేళ పొరపాటున మట్టుకుంటే అందంతా పారవేళి మళ్ళీ వంటంతా చేసుకోవడానికి ప్రాణం ఒప్పుక అంటుంటారు "పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్ష" అని నీళ్ళుచుక్కలుచల్లి సరిపుచ్చుకొంటారు. ఇచ్చట స్నానం లే పనికి రానప్పుడు అక్కడ పండాలు ఎట్లాపనికివస్తారో తెలియదు. అక్కడంచే పండాలు పిలిపించి వంటచేయిస్తాం తింటారా అంటే ఛీ ఛీ ఛీ అంటారు. కొన్నాళ్ళ నిప్పుపుల్లలు మడికి పనికివచ్చినావిగావు. కొంతకాలం దిగించుకొని కూర్చున్నారని అదిలేనిదే నటన జరిగేట్లు కనుపించక అక్కడనుంచి దోపందేదు పనికివస్తుంది అని సిద్ధాంతం చేసినారు. కొన్నాళ్ళ కిరసనాయిలు మడికి పనికివచ్చిందికాదు. పిడకమీద కిరసనాయిలు వేసి నిప్పురాజు వేయడము సులభంగా కనుపించేటప్పటికి మడికి పనికివస్తుందని సిద్ధాంతంచేసినారు.

పిల్లలకు చిన్నప్పటినుంచి హాగిక్కు మాలైజ్ మిల్కు పోస్తారు. వెద్దవాళ్ళగూడా బలంరావడానికి తాగుతారు. అది ఏ శాస్త్రాల్లో గారు మడిగట్టుకోని చేసినారో. ఏదేశం నుంచి వస్తున్నదో పిడికి తెలియదా? దేశానికి బలం రావడానికి కాడ్డలివరు ఆయిలు తాగుతారే. అది ఏవువ్వరసమో! చేపలరసమని తెలియని గాబోలు. పంచదార పనికివస్తుందట పంచదారచేసే ప్యాక్టరీకి వెళ్ళిచూస్తే తెలుస్తుంది. ఎముకలు పంచదార కుప్పిచేయటం ఉపయోగిస్తారు. ఈసంగతి అందరికీ తెలుసును. పంచదార తియ్యగా యుంటుంది గాబట్టి దోపందేదు. ప్రాద్దున్నే ఒకసీసా చంకన వెట్టుకొని ఆస్పత్రికి వెళ్ళితే ఎకంపాండరు జోసెపుగారో, షేకు అల్లి భానుగారో సీసాలో నిల్లుమందు కలిపి పోసిస్తారు. కొన్ని ఆస్పత్రులలో ఈనిల్లుతెచ్చేది షాక్వాల్లో, మాలవాల్లో!

10 గంటలకు స్నానముచేసి దేవతార్చన చేస్తారు. యానిస్థాపనలకు గూడ నీమ వెళ్ళకపోయి నప్పుటికి మాల నీళ్ళు తీ పుతూ యున్నది గావు. దీనికి వీరు రోజు ఏమి ప్రాయశ్చిత్తం వెలిగిస్తూన్నారో? గాయత్రి

జపంతో అన్ని సాపాలు నిల్వ వ్యాలును గా ఫయిలులు అవుతేవట. యింకాచాలా మాలకూళ్ళున్నాయి. మాలాఅన్నీ వ్రాస్తే కులభిమానం లేదా అని తీర్తారు.

మాటనే అనేక మతాలున్నాయి. రాసువేంద్రమఠ మని యొకటి వున్నది. వారు మేము పట్టిన కుండలకు మూడే కాళ్ళని వాగించేజ్ఞానమంటున్నారు. కొంచెములోకాను ప్రవర్తన లయినందు వల్లవారు నీమకు వెళ్ళవచ్చిన వారిని స్వల్పప్రాయ శ్చిత్తము చేసి కలుపు కంటున్నారు. మా ఉత్తరాది మతస్థులు అసలు ప్రాయశ్చిత్తమే లేదంటారు కలుపుకోమంటారు. నీమ వెళ్ళవచ్చినవారు మీకు షెప్పులు కాకపోయి నప్పుడు, వారికి మీరు గురువు లంతకంటే కాదు. యీవూరినుంచి ఆపూరికెంత దూరమో ఆపూరినుంచి యీవూరికంతదూరము. ప్రాయశ్చిత్తం వీరు కులంలో కలుపు కో నీమకు వెళ్ళవద్దంటే ఆగుతారా? మహాప్రవాహం వస్తాయంటే పుర్రచెయ్యి అడ్డంపెట్టితే ఆగుతుందా?

దేశీయమహాజనసభ.

ఆంధ్రులయొక్క గౌరవము.

దేశీయమహాజనసభను విశాఖపట్టణము నందీగవత్సరము జరుపుటకు సదరుజిల్లా వారికోరికను నిరసించుటచేతను దేశీయ మహాజన ఆహ్వానసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకలలో నొక్కరినైనను ఆంధ్రులనుండి యెన్నుకొనక పోవుటచేతను చెన్నపట్టణములోనుండు నాయకులను కార్యగ్రామ రాష్ట్రీయ సభవారును ఆంధ్రులను చులకనచరచి అవమానించి సంకట ప్రతిగా వారిస్వగౌరవకార్యము ఆంధ్రులీసంవత్సరము చెన్నపట్టణములో జరుగబోవు దేశీయమహాజనసభ పోవలయునా? మానవలయునా? యనువిషయమునుగూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనవలసి యున్నదని మద్రాసునుంచి జి. ఆర్. రావు గారు 'ఆంధ్రఎవ్వకేటు' అనువాక్యప్రతికవ్రానియున్నారు. అందువిషయమే చెన్నపూరిలోని అరవనాయకులమీదను, కాంగ్రెసు రాష్ట్రీయ సంఘమువారిమీదను మనకు ఆగ్రహమున్న నుండవచ్చునుగాని దేశీయమహాజనసభ యెడలనుండుట అనుచితము. దేశీయమహాజనసభను బహిష్కరించి యితరరాష్ట్రీయలవారి దురభిప్రాయమును అసహనముగా పొందుట ఆగ్రహకృతమైన పాపకృత్యమని నాఅభిప్రాయము. మరియు అరవనాయకులయెడలను రాష్ట్రీయ సంఘమువారి యెడలను గూడ ద్వేషబుద్ధిమాపగూడదని నాతలంపు. ఎందుకన ద్వేషమును ప్రేమననింపచేయునుగాని ద్వేషము ద్వేషమును చంపజాలదు. ఆంధ్రోద్యమము స్థిరముగానుండుటకు వచ్చినదని అరవనాయకులతెలిసి కొనిదని మొదలు వారాంధ్రులను దృఢీకరించి యెన్ని కలలో లేని వారినిగాచూచుచున్నమాట వాస్తవమే. అప్పుడు అరవవారివల్ల అవమానము నష్టము తమకు కలుగకుండు నట్లులను తమస్వగౌరవమును తమ ప్రత్యేక హక్కులను కాపాడుకొనగలందులకును క్రొత్త యోర్వాటలను కనుగొనవలసి యున్నవిగాని వారి యెడల ద్వేషబుద్ధిని మరల చూపుట సరిగాదు.

దేశీయ మహాజన సభయొక్క మదరాసు రాష్ట్రీయ సంఘమీ రాజధానియందు గల అన్ని జిల్లాలకును, అన్ని తెగలవారికిని ప్రతినిధిగానుండి యున్నది. ఈ భిన్న తెగలవారి యొక్క హక్కులను సమన్వయము చేసి వారివారి స్వగౌరవములను కాపాడలేక పోయినపు డీ మదరాసు రాష్ట్రీయ సంఘమును మదరాసు అరవ రాష్ట్రీయ సంఘముగాను మదరాసు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘముగాను మొదలగు సంఘములుగా భిన్నముచేయుట అత్యవసరమై యున్నది. జి. ఆర్. రావుగారు తెలియపరచిన ఆంధ్రులయొక్క కష్టనిష్ఠురములను దేశీయ మహాజనసభ వారికి నివేదించి ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సంఘము నిర్మించి కోరుట న్యాయమై యున్నది. ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సంఘము వచ్చినయెడల, ఆంధ్రులు దేశీయ మహాజన సభతో ప్రత్యేక సంబంధములు కలిగియుండి అరవ నాయకులతో జోక్యము వదలుకోవచ్చును. ప్రత్యేక ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘమున నిర్మింపట అయిష్టము కనుపడిన యెడల మదరాసు రాష్ట్రీయ సంఘములో తమ స్థానములను వదలుకొని ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సంఘమును తమకొనెట్లు జేయగలందులకు ఆంధ్రులు ద్వారితముగా ప్రయత్నించవలసి యున్నది. ఈ ప్రయత్నము సెరవేరిన యెడల ఆంధ్రుల యొక్క ప్రత్యేక హక్కులు ఎక్కువగా కాపాడబడును. వాస్వరిగౌరవము యెక్కువగారక్షింపబడను. ఒకఆంధ్రుడు.

వేశ్యాకుల సంస్కరణము.

[ఒకబందరు నివాసియొద్దనుండి.]

జరిగిన మేసెల 29 వ తేదీని బందరు పాత రామన్న పేటలో వేశ్యాకులజులందు రెండు వివాహములు జరిగినవి. ఈ

రెండు వివాహములయందు వివాహసమయమునందు గాని ఊరేగింపుల యందుగాని వేశ్యల మేళములు నిషేధింపబడినవి.

1. సారె అరుణాచలమ్మగారి తృతీయపుత్రిక యగు చి. సౌ నీతమ్మకు గంపల బాలకోటయ్యగారి పుత్రుడగు సుబ్బారావుగారి కిచ్చి పరిణయం బొనర్చబడెను. ఈ అరుణాచలమ్మగారు తమ ఇరువురి పెద్దకుమార్తెలను తనవలె వ్యభిచారవృత్తిపాడేసినను, భగవదనుగ్రహముచే రెండేండ్లనుండి ఈమె మనస్సు పూర్ణముగా మారిపోయి, వ్యభిచార వృత్తి నీచమునియు, ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరమనియు, సాంసారిక తీవన సౌఖ్యమునకు భంగకరమనియు, ఈశ్వర సంకల్పమునకు విరోధమనియు గ్రహింపగలిగి బంధువులు మిత్రులు మొదలగు వారలెంత చెప్పినను వినక, తన తృతీయపుత్రికను సంసారినిగజేసి, సంకల్పసిద్ధినినొంది బందరు వేశ్యలకెల్ల మాగ్ధరూరాలయ్యెను. ఏమహాపురుషుడు దీనులకై విలపించునో, ఏపాపన మూర్తిసాఫలకై పరిపించునో, ఏసంచన్నుడు తనవర్సస్వము ఆంధ్రదేశమందలి సమస్త ఉద్యమములకు సురుపించుమండెనో అట్టిలోకమాన్యుడు శ్రీపరమపురము రాజాగారు అరుణాచలమ్మగారి సత్కార్య సాహసమునకు తోడ్పడవెంచి రు 200-0-0 వివాహఖర్చులకై ఇచ్చి తమ మానవసేవారాయణత్వమును జూపి శ్రీరాజాగారు, ఈకులజుల సుద్ధరింపబూని సహాయము చేయుటలో ఇదిక్రిత్రగాదు. ఇదివరలో పెక్కుసార్లు ఇట్లు సహాయముచేసిరి. నిజముగా వీరు ఈకులజుల పాలిటి కల్పకృత్తు మనందగు. ఇట్టి భగవత్తెల్లరు ఈకులమును సంస్కరింప గ్రయత్నించుచో అసంతోషముననే ఆధోగతి పాలై యున్న వీరిని ఉద్ధరించుటయే గాక భారతమాత కళంకమును దీర్చిన వారగుదురు.

గంపల బాలకోటయ్యగారి కుమార్తె చి. సౌ రామ వారిని గంపల నాగేశ్వరమ్మ పుత్రుడగు సూర్యనారాయణాచిచ్చి పరిణయం బొనర్చబడెను. ఈ బాలకోటయ్యగారు ఈకులమును సంస్కరించుటకు నిరంతరము కృషి జేయుచుందురు. వీరు తమప్రథమ పుత్రకుమారుడ ఇట్టి వివాహముచేసి బందరు పురవేశ్యకుల జులకెల్ల ఆదర్శులైరి. తన కుమారునికై బాలకోటయ్యగారి కుమార్తెను సం తోషముతో తీసికొన్న గంపల నాగేశ్వరమ్మగారు తనకుగల కొమార్తెనుగూడ వివాహము చేసినప్పుడు గదా ఈమెగుణములు గణింపనగును. ఈ శ్వరు డీ మెకు ఘనసంకల్పముల బ్రసాదించుగాత!

వి. వి. తరగతులు.

గోవాడ రయితుల కష్టములు.

ఈ గ్రామము తెనాలి తాలూకాలో చేరినదై పల్లపు ప్రదేశములలో సగ్రగణ్యమై బీదల కాలకాలమై పంటలకు విముఖయై ఊసరక్షేత్రములకు పుట్టినిల్లయై వర్షాకాలమందు బురదచే నిండినదై విద్యుచ్ఛే విహీనయై విరాజిల్లుచుండె. ఇట్టి గ్రామమందలి రయితుల సౌఖ్యమెంత శోభనీయమో విద్యాభివృత్తి విచారించ దగినందున వారలకు వదలుటయైనది. గోరు చుట్టుమీద రోకలి పోటన్నట్లుగా, సకాలములో నారపోసి కొని, నాటువెడికొన కుండునట్లుగా ముగ్రామమంతయు వి. క్లాసులో చేర్చినట్లుగా పాలకులు గజటిలో ప్రకటన చేసినారు. ఈ ప్రకటన చూచిపట్టణమండియు రయితుల హృదయములు కలవరము జెందుచున్నవి. ఇదివరకన్న నో, బావులు మొదలగు జలాధారముల క్రిందను, సమీపమున నున్న గరపు కేలల యందును, రయితులు మండ వేసవి కాలములయందు, పశ్చిమవాయువుచే బీదంపబడుచు సోదర పోషణార్థమై నారును పోసి, వృద్ధిని పొందించి, సకాలములో పోలముల నూడ్చుటచే, వర్షాధిక్యత కలన కొంత నష్టము సంభవించినను, మిగిలినది రైతులను సంతుష్టులనుగా జేయుచున్నది. ఇదివరకు ఈ ఆగ్రహ అమలులో నికి రాక పూర్వము డి. పి. డబ్లియు వై ఆధికారులతో మొరవెళ్ళి కొనగా, నారు యొకరములకునైగా ముదురు నారుండినయెడ, నీరుస్థలయి చేయాలమని వాగ్రూపకమైన ఉత్తర్వుల నొసంగినారు. దానినే తీరి. బంగలలో జరిగిన గుంటూరు మండ సభలో సభ్యులు అను వానించినట్లుగా మీ ఆంధ్రప్రతి యంగ వివరిం బడి యె. డి. డబ్లియు ఆధికారు. ఎ. డి. క్లాసులును తీసివేయుటకును వి. క్లాసు భూమి పల్లపు భూములైనచో వానికి తగిన ముదురు నారును రైతు సహకార్యుకొన్న యెడల ఇదివరలో వాగ్రూపకమైన యెరుగు లిఖితపూర్వకముగా నొసంగుటకును, మహావద్ధువై కావలకు పంపుకొంటేమి. వానికి వై ఆధికారుల సకాలము ఆగ్రహలు దయచేయించనిచో ఎంతయో కష్టపడి మె నారంతయు వ్యర్థమగుటయేగాక పంటలుచెడి తుదకు భూ కస్తుకు మాత్రమే పండించగలముగాని పొట్టనొడికి మల మాదనలసివారము కాగలము. గాన ముగ్రామయలగు డి. డబ్లియు యుగోగీయులు న్యాయైకృష్టి గలవారయి, మెగల నాలకించి మాకునాధారభూతుమగు గుండ్లపల్లి కా వెనుకటిమాదిరిగా ఎ. క్లాసులోనికి మార్చి సకాలములో సప్లయ చేయించగలందులకు ఈ పుత్తి మూలకముగా చేసికొనుచున్నారము. ఒక గ్రామ

ఆంధ్రవత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ శ్రేష్ఠ బర
శుక్రవారము.

మైసూరు రివిన్యూ పరిపాలన.

తమ రివిన్యూ శాఖ యొక్క గతసంవత్సరపు రిపోర్టుపై మైసూరు ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఉత్తరువు ప్రకటించబడినది. దానినిబట్టి మైసూరునకు కడచిన సంవత్సరము ఫలదాయక మయిన సంవత్సరమనియే చెప్పవలసి యున్నది. వర్షములు చక్కగా కురిసి నందుచేత రాజనామాలుపోను క్రొత్తగా 66, 927 ఎకరముల భూమి సాగులోనికి వచ్చెను. రాగి, వరిపైరులు ప్రైసంవత్సరము సందుకంటె నూటికి 18 వంతులు హెచ్చుగా ఫలించెను. ఫలమెక్కువైనను వెలతగ్గలేదు. తగ్గకపోవుట యట్లుండ నూటికి 7 వంతులు హెచ్చెను. కాఫీపంట యెప్పుటి వలెనే అభివృద్ధి చూపినది. బ్రోచిప్రత్తియు, కంబోడియా ప్రత్తియు విరివిగా పైరు పెట్టబడినవి. చిటల్ ద్రుగ్ మండలములో మాత్రము ప్రైసంవత్సరము ప్రత్తిపైరైన భూమి 78, 688 ఎకరములై యుండ కడచిన సంవత్సరమున 131,077 ఎకరములు సాగయినవి. నూటికి నరువదియైదు వంతున వృద్ధి. ఇది నిజముగా నద్భుతావహమే ప్రభుత్వ వారికి కడచిన సంవత్సరము వసూలయిన భూమి శిస్తు రు 1,07,52,577 లు. వసూలు కాక నిలచిన మొత్తము రు 14,00,701లు. ఇందుకొక కారణము చెప్పబడినది. మైసూరు, హాసను జిల్లాలలో కిస్తుబంధి కాలమున కలరా యుపడినదట! కాని ముందు వివరింపబోవు విషయములనుబట్టి యీనిలవయగుట కూడ అధికారుల యశ్రద్ధవలన నేమో యను ననుమానము మాకు కలుగుచున్నది. ప్రభుత్వము వారి స్వంతకముతమలోనుండు ఎట్టేటులలో వసూలు బాత్తుగా కాలేదు. మూడులక్షల యేబదివేల చిల్లర వసూలు కావలసినచోట రెండులక్షలకంటె నిలిచి పోయినది. ఇట్టిస్థితిలో శిస్తులకై వ్యాజ్యములు పేయుట తగినదని ప్రాసికొనిన మాత్రమున నేమి సంతోషము? ఇక ప్రభుత్వము వారురైతుల మేలునకయి భూములను బాగు పఱచుటకును క్రొత్త యుపకరణములను గొనుటకును మున్నగు పనులకొరకు వారికి నప్పులియ్యటకుగాను మంజూరు చేసిన రు 90, 000 లలో రు 43, 300 లు మాత్రము సెలవు పెట్టబడినది. సంవత్సరాంతమున రు 1,16,795 ల వరకు సహాయము కోరుచు పంపుకొనిన 455 దరఖాస్తులు విచారణ నందక నిలచియుండెను. ప్రభుత్వము వారు సహాయార్థము ద్రవ్యము మంజూరుచేసి యన్నారు. ప్రజలు దానికై దరఖాస్తు లంపి యన్నారు. కాని అధికారులు పనితీర్చలేక ప్రభువులయొక్కయు ప్రజలయొక్కయు నుద్దేశముల నడువనిచ్చినారు కాదు. ఒకవేళ అధికారులు తగినంతముగ లేరనియో వారికి ప్రభుత్వమునా రిచ్చిన సహాయములు చాలాలో యండమా? డిస్ట్రీ కమిషనరులును అసిస్టెంటు కమిషనరులును వారికి నియమితమయిన కమానులైనను పోయినవారు కారనియు, కారణము లరయవలసినదనియు ప్రభుత్వము వారు రివిన్యూ కమిషనరుగాని హెచ్చరించుచున్నారు. 1911-12 లో గూడ నిట్టి హెచ్చరింత రిచ్చినారట! ఇదియంతయు జూడ మైసూరు సంభ్రమపు అధికారులపై సరిగ్గా గూర్చుకొను ప్రభుత్వమువారు కల్పింపలేదనియో అధికారులే సమ

గులు కారనియో యూహింపవలసియున్నది. ఉత్తమాదర్శములతో శీఘ్రగతినభివృద్ధిచెంద నుంకించు రాష్ట్రమున నిట్టి దుస్థితియుండుట యన్యదాయకము. కాన దివాను విశ్వేశ్వరయ్యగా రీవిషయమున శ్రద్ధచేసి సంస్కారముల నుపక్రమింతురని నమ్ముచున్నాము.

బారానగరు కుట్రకేసులో జడ్జిగారికిని ముద్దాయిలపక్షపు న్యాయవాదియగు సేక గుప్తా గారికిని జరిగిన వివాదమును గురించిన తంత్రి వార్తను చదువరులు చిత్రభావములతో జనువ గలరు. సేక గారు ముద్దాయిలపక్షపు కేసుకు వివరించి చెప్పుచు ఆరమ్ముఅట్లు పదునాల్గవ శ్లోకులో జెప్పబడిన విషయమును నాధారము చేసికొని ప్రాసెక్యూషన్ తరపువారు మొదటిచార్జీని నిలుపజూచు చున్నారనియు నాశ్లేషములో జెప్పబడి యుండునది పూర్ణాయధములను గురించినదిగాని ఆయుధభాగములకు గురించినది గాదనియు ఎప్పుడో శ్లోకును నిలువదో అప్పుడే కేసు నిలువదనియు నుపక్రమించెను అంతట జడ్జిగారు సేక గారిని జూచి చార్జీ రెండవ భాగమును జమవుచునిరి. సేక గారు రాభాగమునకు ముందు రాగలనని నుపపుచు మొదటిభాగమున కాధారమును వాదమును చేయుచుండిరి. జడ్జిగారు మరియు మొదటియట్లనే యడిగిరి. సేక గారు మొదటిభాగమును చదువుచు మనిరి. అంతట జడ్జిగారు అగ్రహమువహించి రెండవ భాగమును విమర్శింపవలసినదని బిగ్గరగా నరచిరి. అట్టి యాగ్రహమున కర్థమే మని సేక గారు రుక్మగా తాము మార్గాడునప్పుడు నీరు మాటల నిలుపవలసిన దనియు నీరు పనికి వాలినవాదము చేయుచున్నారనియు నుత్తరమిచ్చిరి. కాలము వృద్ధిపుచ్చునట్లు న్యాయాధిపతులు అభిప్రాయ పడినచో టాను వాదము నాపుడననిసేక గారు పట్టిరి. జడ్జి "గారవును మీరు కాలహరణ మొనర్చుచున్నా" రనుట తోడనే తనకు వేరుబాగాము లేదనియు జడ్జిగారు ముద్దాయిల న్యాయవాది వాదమును వివరము తీర్మానము చెప్పవచ్చుననియు ననుచు సేక గారు కోర్టువదలి పోయిరి. ముందేమి జరుగనున్నదో తెలియదు. న్యాయ విచారణకర్తలకు న్యాయాధిపతులు దురాగ్రహము వహించిన న్యాయమెట్లు కలుగునో తెలియరాదు. సేక గారు నుపక్రమించిన విషయము తాము సరియని గ్రహించి యుండినచో దానిని తెలియబఱచి కాలయాపకమునాపియుండవచ్చును. వారు చెప్పినదానికి తామంగీకరింపనిచో వారు ముద్దాయి పరముగ జెప్పు విషయములన్ని యుశాంతముతో వివరతెను. సేక గారు నుపక్రమించిన విషయము సరియైనను కాకపోయినను యుక్తియుక్తముగా మాత్రమున్నది. యుక్తియుక్తముగా కనుమీచుదానిని తఱచి చూచినగాని న్యాయము తేలదుగదా. అటు నంటి సమయమున న్యాయాధిపతులు కోపము నహించుట న్యాయదృష్టి కాటంకమును గలుగజేయుననుటకు సందేహములేదు. విద్యావంతుడయినోరుగల న్యాయవాది మాటలు వినుటకే వినుకుకొనిన మూఢులై చెప్పినదే చెప్పుకొనుచు తబ్బిబ్బులకు ముద్దాయిల మొరలను వినుటెట్లు? న్యాయమును తీర్పు టెట్లు? కావున పాటకుగాను కనుపఱచినసులభ కోపిత్వము న్యాయాధికారి తగదని యెల్లరును నేకీభవింతురని నమ్ముచున్నాను.

ఆర్య వైశ్యసంఘ సంస్కార చరిత్రమున నిన్నటిదినము గణనీయమయినది. బెంగుళూరు పురమున నీసంఘమున రెండవ దనదగిన పునర్నివాహము రాపుబహదూరు కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులువారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగెను. కన్య ఈ చెన్నపట్టణమున వైశ్యులలో ప్రముఖులును

పలుకుబడి గలవారును వగు కందగడ్డల శేషాచలం శెట్టిగారి కూతురు. 11 సంవత్సరముల బాలిక. వరుడు గరుడా హనుమంతరావుగారు. ఈయన విశాఖపట్టణ మండలవాసి. ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు జనువుచున్నాడు. సుమారు

వయస్సువాడు. ఈతనికి పూర్వ లేడుటడి తో వర్తకము చేయుచుండు వారు. వరుడును ఈ కన్యయొక్క తండ్రియు వైశ్య సంఘమునకు నిజముగా మార్గదర్శకు లనుటకు సందేహములేదు. సాధారణముగానే వైశ్యులు వెనుదీయుచుండు వారని ప్రతీతి. అందును ధనవంతులగుటచే మఱియొక దృష్టచింతగూడ వీరిలోకి బ్రాకినదని తెలియవచ్చుచున్నది. కన్యధర్మని కోల్పోయినచో ఆతని ఆస్తివలని యాదాయము కన్యను సాకువారికి చెందుచుండునను ఆశయొకటి పొడమినదట! ఇది యెంతయు పాపహేతువు. సహజముగ నలసభావమునకు నీదురాశ తోడయినచో సంస్కారము పారిపోవలసినదే. పురోభివృద్ధిని గోరు మావైశ్యసోదరు ల్లిట్టి చింతలు సంఘమును జెడవకుండనట్లు చూడవలెను. దానికి ముఖ్య మార్గము హనుమంతరావుగారును శేషాచల శెట్టి గారును పూనిన కార్యదీక్షయే. ఇప్పు డింకను నీనగరమున వైశ్యులలో నిన్న వివాహమైన కన్యకను పోలినకన్యక లైదారుగు రున్నారట. అదిద్దర ముగ్గుర పోషకులు సంస్కారపరులట. నీ రందరును పై వివాహమును గమనించియైనను ధైర్యముతెచ్చుకొని ప్రవర్తింతురా చూడవలసి యున్నది.

గోదావరిజిల్లా రాజోలు అమలాపురం తాలూకాలలోని మూడు కాలవలమీద బల్లకట్టలను గురించి మావిలేఖకు లొకరు వ్రాసిన విషయము మరియొకచోట ప్రచురించితిమి. కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలలోని కాలువలమీద బల్లకట్టలు డి. పి. డబ్లియు వారు సరఫరా చేయుబయ్య వానిని నడపుకొను నేర్పాటులు గ్రామస్థులుచేసి కొనుటయు బహు కాలముగ నాచారమును యున్నది. ఇట్లుండ నకస్మాత్తుగా బల్లకట్టనకలు గ్రామస్థులు ధనముకట్ట వలెనని యుత్తరపు మంజూరు చేయుట యక్రమమును నన్యాయమును నైయున్నది. ఇప్పుడు వారు నాటుకాల మగుటచే బల్లకట్టల యపయోగము దొరకనియెడల నైతులుమిక్కిలి నష్టముల పాలుకాగలరు. వారికి నననసరమగు ననాను కూలములు కలుగకుండు నట్లుచేయుట డి. పి. డబ్లియు శాఖవారి ధర్మము. కావున మావిలేఖకుడు వ్రాసిన విషయమునకు సంబంధించిన డి. పి. డబ్లియు అధికారు లీసంగతులను గమనించి బల్లకట్టల నెప్పటివలె నైతులకు నొడవ జేతురనియు లేనిపోని యసంతృప్తి కెడమిక ప్రవర్తింతురనియు నమ్ముచున్నాము.

మెక్కాకుపోవుచుహమ్మదీయ యాత్రికు లిది వరకు ప్రాత్యేమరులలో బడి ఇబ్బందుల కోర్చిపోవుచున్నారు. బొంబాయి, పరీషియాస్టేము నావికాపనుకంపెనీవారి స్టీమరులను మంచివాని నేర్పించి యాత్రికులకు ననుకూలములు గలిగించవలసినదని బొంబాయి ప్రభుత్వము వారిదివరలో నుపక్రమించిరి. అప్పటిలో నాకంపెనీ వారియ్యకొనలేరె. ఇప్పుడు స్వంతముగానే నీకంపెనీవారు ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. బొంబాయికిని మెక్కాపట్టణపు రేవగుజ్జెడ్డాకును, కరాచికిని జెడ్డాకును నగుప్రయాణములకు నీకంపెనీవారు పదమూడు నవినవధిస్టీమరుల నన్నియనుకూలములతో నమర్చుచున్నారు. మామహమ్మదీయ సోదరుల కీ యేర్పాటులు మిక్కిలి సహాయకారులగునని నమ్ముచున్నాము.

విదేశీయ తంత్రీ వార్తలు.

వెస్ట్మినిస్టరు ఆబీలో బాంబులు.

లండను జూను 11:— పార్లమెంటు మహాసభలో మెంట్...

అధికారులు చెప్పినంగతి

వెస్ట్మినిస్టరు ఆబీలో పట్టాభిషేకపు కుర్చీసమీపమున...

శ్రీలను వదలివేయుట.

లండను జూను 12:— బాంబు ప్రేరేపకులందఱును...

రాజుగారిని దర్శించుట.

లండను జూను 11:— మే కన్నా గారు నేడు రాజు...

శ్రీలసంఘము.

శ్రీస్వాతంత్ర్య వానిమండలములను ఆంగ్లాట...

ప్రవాసశిక్ష విధించుట.

లండను జూను 11:— పార్లమెంటు మహాసభలో...

మెకన్నా గారి అభిప్రాయము.

మెకన్నా గారి చెప్పిన:— వీరినై జనులకు ఆగ్రహము...

క్రిమిన్ చర్య.

లండను జూను 11:— శ్రీస్వాతంత్ర్య వాదిమల ఉద్య...

ఇట్లీ దేశములో సమ్మె.

లండను జూను 11:— రోము—సమ్మెకట్టుటవలన గవ...

వార్తాపత్రములు.

పనివాండ్లు సమ్మెకట్టుటవలన వార్తాపత్రములను ప్రచు...

చనిపోయినవారిసంఖ్య.

లండను జూను 12:— రోము—ఈసమ్మెగోలలో 14...

కెనడాలోని భారతీయులు.

లండను జూను 11:— కొమగాటా మారు స్త్రీమరు...

డాక్టరుపరీక్ష.

లండను జూను 11:— విక్టోరియా— కమాగటామారు...

స్త్రీమరుయజమానము.

స్త్రీమరును తిరిగి రావలసినదని, యజమానులు స్త్రీమరు...

విగ్లండుస్వరాజ్యము.

లండను జూను 11:— విగ్లండులో నేవనలిస్టువారి...

దొరతనమువారి దౌర్జన్యము.

అల్పప్రతి ప్రజలు కివాతు నేర్చుకొని, ఆయుధములను...

సహజము కిల్లు.

ప్రతికూటవారు వాంఛించు పక్షమున, స్వరాజ్యపు కిల్లు...

నేవనలిస్టు వారింట్లో.

రాబర్టు సెన్టిస్ ప్రభువుకు జవాబుచెప్పచు డిల్లీగా...

గ్లాసుగోలో సభ.

లండను జూను 12:— విగ్లండుకు స్వపరిపాలనాధి...

పార్లమెంటు మహాసభ.

లండను జూను 11:— ఇంగ్లండు దేశములోని పోస్టాఫీ...

ఇంగ్లొక్ కమిటీ.

హాల్ల కమిటీవారి శిఫారసులను గూర్చి ఆలోచించి...

ప్రభుత్వము-సౌకర్యము.

గవర్నమెంటు సౌకర్య జీతములు, వారు పనిచేయునల...

ఆస్పిత్వగారి జవాబు.

లండను జూను 11:— నేనలో తిరుగుబాటులు...

వెడ్డ ఆల్లరి.

పిన్నట్ ప్రతిపక్షము వారికిని లాయడు బార్లీ గారికిని...

విగ్లండుస్వరాజ్యము.

లండను జూను 11:— ఇంగ్లండు దొరతనమువారును,

లండను కూలీలు

లండను జూను 11:— గనులలో పనిచేయు కూలీలైలు...

మెక్సికో స్వరాజ్యము.

లండను జూను 11:— విక్టోరియా— గాంపికో, వెరా...

ఒక గూఢచారి.

లండను జూను 12:— లీస్ బెక్— పియావారికి, జ్యో...

అంటిల్లా స్త్రీమరు.

లండను జూను 12:— టాంపికో— అంటిల్లా అనుష్టీమరు...

బోనరూలాగారి సంచారము.

లండను జూను 12:— విక్టోరియాలోని ఇంజనీరులలో...

రక్షణసేన వారి మహాసభ.

లండను జూను 11:— నేటిసాయంకాలమున రక్షణసేన...

రాజుగారి సానుభూతి.

రక్షణ సేనాధిపతి సభలో సమావేశమైన ప్రతినిధులకు రాజుగారు స్వాగత మొసంగుచు నొకలేఖని పంపిరి. అందఱు చవాసీరి. — మీరు ప్రజలకై చేయుచున్న పని నెన్నియో సంతోషములనుండి శ్రద్ధగా చూచుచుంటిని. మీరు స్వప్రయోజన రాహిత్యముతోడను, స్వాధ్యక్షాగ్రబుద్ధితోడను చేయుచున్న పనికి భగవంతుడు మీకు తోడ్పడును గాక!

బొంబాయి రాష్ట్రములస్థితి.

లండను జూను 11.—రోము మార్క్విస్సు డైరెక్టర్ గిల్లియానోగారు నిన్న ఇటలీదేశపు పార్లమెంటులో నిట్లు చెప్పిరి:— డురాజో పట్టణములో కర్నల్ ముర్కియోయొక్క అరెస్టును గూర్చి విచారణ జరిగినతరువాత ముర్కియో నిర్దోషియనియు, ముర్కియోయొక్క నిర్దోషత్వము ఋజువయినదనియు అల్బేనియా దొరతనము వారును, డచ్చి ఉద్యోగియులును చేసిన విచారణ సరియైనది కాదనియు, డురాజులోనున్న ఇటలీదేశపు రాయబారికి తంతివార్త సంపినాను.

అభిప్రాయములు తెలుపుకొనుట.

ముర్కియో అరెస్టు జరిగిన తరువాత, ఇటలీదొరతనము వారును, అస్త్రియా హంగరీ దొరతనమువారును యీక్రింది తీర్మానమును చేసికొన్నారు. — ఈ తీర్మానము అల్బేనియాలో నున్న తమ ప్రతినిధులకు పంపుదురు. అల్బేనియాలో నున్న ఇటలీ, అస్త్రియా హంగరీ ప్రతినిధులు, కలసి మెలసి పని చేయవలయును. వీడ్కరా కుమారుని అల్బేనియా ప్రభువుగా నిలుపుటకు చెందు దేశముల ప్రతినిధులచేత నై నిర్ణయార్థముల ప్రయత్నించ వలయును. యూరోపుఖండమునందలి ప్రభుత్వములయందనావలను డురాజోకు తెప్పించుటకు ప్రతినిధులు ప్రయత్నించవలయును. అల్బేనియాలో మాకు స్వామ్యములు అధికముగా కావలెనని, మాకు కావలెనని ఇటలీ, అస్త్రియా దేశములు పోరాడరాదు.

బుకరెస్టులో సభ.

సజ్జానాథ్ గారును, రోమినియా దేశపు మంత్రియు, బుకరెస్టు పట్టణమునకు వెళ్ళివారిని సెంటు ఫీటర్సుబర్గ్ నుండి ట్రైముప్రతికకు తెలియపర్చినది. టర్కీదేశమువారు నూతనముగ తయారుచేయించిన యుద్ధనావకు గ్రీసుదేశము మీదికి పంపవలయునని ఆలోచించుచున్నారు. ఎట్లైనను గ్రీసు టర్కీ దేశములకు వైమ్యములు లేకుండ చేయుటకు బుకరెస్టులోనొకసభ కూడనున్నది. సజ్జానాథ్ గారును, రోమినియా మంత్రియు, ట్రైముప్రతిక వెళ్ళినారు.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము.

కేపుటవును జూను 11.—కేపుటాలిలోని పెద్దగనికి అదాయము పన్నువిధించు విషయమై ఒక బిల్లును పార్లమెంటువారు రెండుపర్యాయములు ఓడిపోయిరి. ఇదికూడదని చాలమంది సభ్యులెరించిరి.

గ్రీసుదేశపు మంత్రులు.

ఏథెన్సు జూను 12.—నిన్నటిరోజున మంత్రివర్గము వారి సభజరిగినది. ఆసియామైనదలలోని గ్రీకులను పెట్టుచున్న బాధల గూర్చి విచారించిరి. ప్రజలు రోష పూరితులై యున్నారు.

అస్పీలు నిరాదరణ.

ఈ వివాదమును ప్రధానస్థాయ స్థానమునకు తీసుకొని పోవు విషయమై లేబడిన మార్పును సెనేటు సభవారు నిరాకరించిరి.

పెనామా సుంకములు

వాషింగ్టను జూను 11.—పేపాన్సుఫోచే ఒడంబడికలో అమెరికా ఓడలు పెనామాకాలులలో సుంకము లేకుండ ప్రయాణముచేయు హక్కుపైనే కలుగజేసి యున్న పక్షమున, ఆహక్కును నిలుపుకొనుటకు తగుపరణిబిల్లు నొకదానిని వాషింగ్టనులో తయారుచేసినారు.

పెనామాకాలువ

వాషింగ్టను జూను 11.—గవర్నరు మెంటువారు నూచించిన మార్పుతో పెనామాకాలువ బిల్లు సెనేటుసభవారిచే ఆహ్వానింప బడినది.

బల్గేరియావారి విరోధము

సోఫియా జూను 11.—గ్రీకులకు వ్యతిరేకముగా స్పెటి సాయకామము కొన్ని సభలు జరుపుటకై ప్రయత్ని

ములు చేయబడినవిగాని అధికారు లీప్రయత్నమును మాన్పించిరి. వీధులను వైరితులు కావలికాయు చున్నారు. రాజుగారి నివాసముకూడ రక్షింపబడినది.

కెనడా పార్లమెంటు.

టోరాంటో జూను 12.—కానాటు ప్రభువు కెనడాకు గవర్నరు జెనరలుగా నుండి, ఉద్యోగపరిమితి, అయిపోయినందున వెల్లిపోవుచున్నారు. నిన్న కెనడా పార్లమెంటువారు కానాటు ప్రభువు వెల్లిపోవుచున్నందున తమకు చింతగానున్న దనియు, కెనడాప్రజా రాజుగారి యెడ అత్యంతముగా భక్తిగలిగి యుండురనియు, తెలుపుచు నొక పత్రమును కానాటు ప్రభువరునికి నివేదించిరి. బార్డనుగారును, సర్ విల్ ఫ్రెడ్ లారియరు గారును కానాటు ప్రభువరుని, సామగ్గ్యము, సామభూతి, నేరువును గూర్చి మెచ్చుకొనుచు ఉపన్యసించిరి.

దేశీయ తంతివార్తలు

విముక్త భైరవీల సహాయసంఘము.

బొంబాయి జూను 11.—జెయిలునుండి వదలివేయబడిన ఖయిదీలకు సహాయము చేయు నుద్దేశముతో బొంబాయి రాజధానియందొక సంఘము స్థాపింపబడినది. ఈ సంఘము యొక్క కార్యనిర్వాహకులు, జస్టిసు హీటునుగారి యాధిపత్యముక్రింద, సంఘనియమాల నేర్పరుచుటకు నిన్న సభచేసినారు. సంఘమునా ిక్రిందియుద్దేశములను కలిగియున్నారు (1) అప్పడే ఖయిదునుండి విడుదలయై, సహాయ మానించువారికి వా రేమతమువారయినను సరే. ఏకులమునా నుననుసరే, సహాయము చేయుట (2) దొంగతనమునే వృత్తిగా చేసుకొని జీవించువారు జెయిలోనుండి, విడుదల కాగానే, తిరిగి ఆ వృత్తిలో ప్రవేశించు కుండుటకును, న్యాయవృత్తి నవలంబించి నట్లు చేయుటకును ప్రయత్నించుట (3) అప్పడవ్వకు నేరములు చేయువారిని, నేరములు చేయు చాలరును, నేరములు చేయుటేవృత్తిగా పెట్టుకొనకుండ చేయుటకు తగుమార్గముల నవలంబించుట (4) ఖైదువేస్తేనేగాని పీలు లేదనితోచు కేసులలో తప్పు, తక్కిన కేసులలో సామాన్యముగ ఖైదువేయకుండుటలు కాసనములను చేయించుట, ప్రస్తుతమున్న కాసనములను అమలులో జెట్టించుట (5) ఈ పైయుద్దేశములను, కార్యరూపములో జెట్టుటకు ధనమును పోగు చేయుట, ఇంకను అన్ని విధముల ప్రయత్నించుట.

మేనేజిమెంటు కమిటీ.

ఈ సంఘమును సరిగా నడుపుటకు 12 మంది సభ్యులకు తక్కువకాకుండగను, 24 మందికి పాచ్చు గాకుండగను ఒక మేనేజింగు కమిటీ ఏర్పాటు చేయవలయునని నేటి తీర్మానించినారు. మేనేజింగు కమిటీలో, జెయిల్ ఇన్స్పెక్టరు జెనరలు, పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు, బొంబాయి పోలీసు కమిషనరు, ఉండరు.

బొంబాయి మిల్లులు.

బొంబాయి జూను 11.—బొంబాయిమిల్లులకు కూలీల సప్లయినిగూర్చి వాచా రొకవ్యాసమును బొంబాయిపత్రికలలో ప్రచురించినారు. దానిలో నీక్రింది విషయములున్నవి. గడచిన 5 సం॥ లనుండియు బొంబాయి మిల్లులలో పెద్ద కూలీల సంఖ్యకన్న బాలరయొక్కయు, చాలికలయొక్కయు, సంఖ్య అధికముగనుండెను. పెద్దకూలీలసంఖ్య ధైవము విశేషము తక్కువగ లేదు. బొంబాయిమిల్లులో పనిచేసేవారు సంబంధించిన నియమములు సరిగాలేకపోవుట గొప్పలొపము. మిల్లులు జయప్రదముగా పనిచేయుటకు కట్టుదిట్టముల నేర్పరుచుట ప్రధానము. కట్టుదిట్టము లేరవ్వరుచుటలను మిల్లులలో ప్రస్తుతము తయారగుచున్న దానికన్న ఎక్కువసరకు తయారుకాగలదు. పెట్టుబడికి తగిన ఫలితమును పొందుటకు, ప్రస్తుతము తయారగుచున్న సరకుకన్న ఎక్కువసరకు తయారుకావలెను. కూలీలెంత నియమ రహితులు గ నున్నారో ప్రస్తుతము మిల్లు యజమానముకూడ అంత నియమరహితులుగ నున్నారు. మిల్లు యజమానుల సంఘము మిల్లులలోని లోపములను దీర్చుటకు అనుసర్థముగా నున్నది. మిల్లుయజమానుల సంఘము వారు కూలీలకు తగు నియమములు నేర్పరచ వలయును, అందులక పనివాండ్లు తక్కువగ నున్నారను లోపము సమయగలదు. కూలీలకు ఉచితరీతిని తరఫీతుకూడ చేయవలయును

ఒకఖయిదీ తప్పించుకొని పోవుట.

బొంబాయి జూను 12.—పదునాల్గుసంవత్సరములఖయిదు విధింపబడి జెయిలులోనున్న ఒకమహమ్మదీయ ఖయిదీ తప్పించుకొని పారిపోవ ప్రయత్నించినందున నై నిన్నటిరోజున ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు సీతల్ వాడ్ దగ్గర కారణము తెట్టపెట్టు ఈతడు పరుండగదిని పరీక్షించగా, పక్కచుట్టుమీద పరుండి నట్లుగానే, అమర్చబడియుండెను. ఇదివఱకెన్నియోసారు లీతడు పారిపోవుటకై ప్రయత్నించివాడు. బొంబాయియొక్క గాలి నీళ్లు తనకు సరిపడినవికావని ముద్దాయి మేజిస్ట్రేటుగారికి చెప్పెనున విచారణానంతరము మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయి కొకసంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించిరి.

మెయిలుస్త్రిమరు.

బొంబాయి జూను 12 — ఈరోజున నాల్గుగంటల అయిదు నిమిషములకు మెయిలుస్త్రిమరు బొంబాయి చేరినది. తరువాత 9 గంటల 10 నిమిషములకు టపాలు పోస్టల్ ఎక్స్ ప్రెస్సులో బొంబాయినుండి బయలుదేరినది.

బారానాగూరు కుట్ర కేసు.

కలకత్తా జూను 11 — ఈకేసువిచారణలో నేడు జడ్జి గారికిని ముద్దాయిలస్థైర్యులకును గొంతచర్చ జరిగినది. ముద్దాయిలపక్షపు వాదమును సెడ్ గుప్తగారు ముగించుచు, ఆయుధ కాసనముయొక్క 14 వ ప్రకరణము వ్యాఖ్యగూర్చి నొక్కిచెప్పెను. 14 వ ప్రకరణమునందు వివరింపబడిన తుపాకు లనుమాట ఆయుధములలో జేరియుండలేదు. ప్రాసిక్యూటర్ పక్షము వారు 14 వ ప్రకరణమునకు విరుద్ధముగా నీకేసు జరిగినదని వక్కాణించిరి. కాబట్టి దీని ప్రకరణ మసలుపనికి రానిచో కేసేలేదు.

జడ్జి.—ముద్దాయిలపై మోపబడినదోషములో రెండవ భాగమున చదువుదురా?

సెడ్ గుప్తా.—దానియొద్దకే వచ్చుచున్నాను. 122 క్లక్కు విక్రింద జరిగిన నేరమువిషయమై నేను వాదించునపు డీసంగతిని తీసికొని వచ్చితినిగాని, కోర్టువారు నేను చెప్పమాటలు వినలేదు.

జడ్జి — గుప్తగారూ! మొదటిభాగము అక్కరలేదు. దయచేసి రెండవదానిని చదువుడు.

గుప్తగారు మొదటిభాగము విషయమై కేసులానుండి కొన్నియంశములు చదువసాగిరి.

జడ్జి.—అయ్యా, దయచేసి రెండవభాగమును చదువుదురా?

గుప్త.—నీభాగమునే చదివెదను.

జడ్జి.—(బిగ్గరగా) దయచేసి రెండవభాగమును చదువుడు.

గుప్త.—అయ్యా, యీ యాగ్రహ మెందుకండీ?

జడ్జి — నేను మాటాడునపుడు మీరు మాట్లాడ కూడదు. మొదటిభాగము విషయమై ఎందుకు పనికి రానివాదములు మీరు చదువుచున్నారు?

గుప్త.—నేను కాలయాపనము చేయుచున్నాను అని మీరనుకొనిన మాట్లాడనే మాట్లాడక గూరుచుండెదను.

జడ్జి.—మీరు వ్యర్థముగాకాలము గడపుచున్నారు.

గుప్త.—అటులయినచో నింతకంటె చేయునదేమియు లేదు. నేను కేసునుండి మామకొ నెదను. మీరు నేను చెప్పసంగతులు వినకుండనే ముద్దాయిలకు విమర్శింపవలసి యుండును అని చెప్పను కోర్టులోనండి వెదలిపోయిరి.

కలకత్తాయందు ఇండస్తాదా.

కలకత్తా జూను 11.—నిన్న హ్యారిసన్ రోడ్డు 90-8 ఇంట్లో యందు జరిగిన స్తోదావిషయమై డిల్లీ మ్యాజిస్ట్రేటుగారు వారంటుయిచ్చి అచటకై కలకత్తాకు పంపినట్లు తెలియుచున్నది. డిల్లీకుట్రకేసులో సారిపోయిన రాచబేహరిబోస్కు కొరకై యీసోదా సరి గెనట.

పరీక్ష దొంగతనము

కలకత్తా జూను 12.—రెంగాలు పెక్రెమెరియల్ ముద్రణకాఖవారును కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయాధికారులును కలసి కలకత్తా గజెట్టు అచ్చులో నున్నప్పు డందలిశ్చక్రను మార్చుటకై చేసిన దొంగయత్నమును విచారించుచున్నారు. ఈ గజెట్టుయందు ఇంటర్మీడియేటు, మెట్రిక్యులేషను పరీక్షలలో కృతార్థులైన వారిపేర్లు ముద్రింపబడుచుండెను. గజెట్టు ప్రకటించబడిన తరువాత యింటర్మీడియేటు పరీక్ష ఫలితములో జయమునొందిన యొక విద్యార్థి స్థానమున పరాజితుడగు మరియొక చాలురేపేరు పడుట తెలియవచ్చెను ముందుగా పంపబడిన పత్రికయందు ప్రభుత్వకాగితముల యందును కృతార్థుడై వానిపేరే యుంచెను. అచ్చుకార్లు వారకేసులు ప్రస్తుతమునకు పనినండి పంపివేయబడిరి.

జిల్లా
అధికారి

అన్వేషకరు.
మంగళవారమునాడు రాత్రి
సభాసభకు అనుబంధము
యందును మొదల హుక్కులలో
మొదలును కప్పల ముగియు
దేశము. నడియెద్దల గురువు కాల
మొదలను నీరుకు నడిలో నడియందలమవు
ను. మొదలను నీరుకు నడిలో నడియందలమవు
కానియవ మందెను. ఇది కొకభార్యయొక్క పిల్లయొక్క కలరు.

మూర్ఖుల విచారణ

ఫక్తు జూన్ 11:— ఈమధ్య మహమ్మదీయులకును
మూర్ఖులకును జరిగిన అల్లరినందలమవును మూర్ఖులు కొందఱు
పట్టుకొనబడి చార్జి చేయబడిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు కేసువిచా
రించి సాక్ష్యములేనందున వీరిలో 11 మందిని విడుదలచేసిరి.
12 వ వారి విచారణ నేడు ప్రారంభమైనది. ఈ కేసుని గాఢ
మగు దెబ్బలు తగిలిన. సాక్షులవారు నీరు గుత్తింపలేక
పోయిరి.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

సిద్ధా జూన్ 11:— ఈ శరద్వర్షపులో సమావేశమగు
సామ్రాజ్య శాసనసభలు సిద్ధాలో నెవ్వెందు 8 వ తేదీని
16 వ తేదీని జరుగును. ఈ సభలయందు నిర్వివాదాంశములు
మాత్రమే విచారణకు వచ్చును. సీకర్టరేట్ ను సరణ, డెల్లి
గ్రాఫ్ పోస్టాఫీసు లెల్లు సరణ చర్చకువచ్చును. బహుశః
విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్ట్ మార్కుకాడ విచారణకు రావచ్చును.

కేంద్రానుగారి పర్యటనము.

సిద్ధా జూన్ 11:— ఈ వర్ష కాలమున కేంద్రాను
గారు బహుశః ఢిల్లీని, ఢోణాకొను దర్శించువచ్చును. వీరు
పూనాకు వచ్చెదరని బాంబాయినుండి బయలుదేరిన కుటుంబం
వార్తనము లేదు.

పంజాబు హిందూసభ.

లాహోరు జూన్ 12:— ఈ సభవారు నానావర్ణముల
వారును ఒకటిగాచేసి ప్రార్థనచేయుట కనుకూలముగా దీనిని
స్థాపించిరి ప్రతివారము ప్రార్థన జరుగును.

నేగవలన మరణములు.

సిద్ధా జూన్ 12:— జూన్ 6 తేదీ తో ఆఖరైన వార్ష
ములోగా 3271 మరణములు గలిగెను. 3586 మందికి ప్లేగు
తగిలెను, బాంబాయి 125, మద్రాసు 2, బెంగాల్ 15, బీహార్
277, సంయుక్తరాష్ట్రము 448, పంజాబు 2351, బర్మా 86,
మైసూర్ 7, పశ్చిమ తీర ప్రాంతవర్ణములు 11, జమ్ము 2,
మరణములు కలిగెను.

కనకాచందరి భారతీయులు.

లాహోరు వారి నిరసనము.
లాహోరు జూన్ 11:— బారిష్టరు హాన్స్ డెండ్ గారి
అధ్యక్షతక్రింద కనకా గవర్న మెంటువారి యక్రమ వర్తనము
ను నిరసించుచు ప్రజాసభ యొక్కటి జరిగెను. అనేకతీర్మాన
ములు నడచెను. ఇండియా గవర్న మెంటువారిని సీమ గవర్న
మెంటువారి భారతీయుల డిప్టీ సామ్రాజ్యమున నన్ని
యెడలను స్వేచ్ఛగా సంపాదించుకొని జీవించుటకు దగిన
యేర్పాటులు చేయుట అత్యవశ్యకమని ప్రార్థించిరి.

డిల్లీ ముద్రకము.

అమీరు డెండ్ యిల్లు పరిశీలించుట.
డిల్లీ జూన్ 10:— ఈ దినము కేసు విచారణయందు
బాంబాయి వెంకటేశ్వర గదిలో నిర్వహించిన కనుపడిన రం
ధ్రము, పెట్రిగారు పైబరి 16 దినము పోదన వేసినపుడు
ఉండినదా అని జడ్జిగారు అడిగిరి. అచ్చట వుండలేదని వారు
తీర మిచ్చిరి. దొంగకన వస్తువులు అమీరు డెండ్ యింటి పంప
యందుండినవని పెట్రిగారు చెప్పిరి. అప్రూరయిన సుల్తాను
చందు అమీరు డెండ్ కు దత్త పుత్రుడును, రిలీఫ్ చందుకు బౌడ
సుడును. అరెస్టు అయినది మొదలు తనవెండిని కైలులో
పలుమారు చూచియుండినది.

వాతావరణ స్థితి.

సిద్ధా జూన్ 11:— అరేబియన్ సముద్రమునై వాన
గాలి రాజపుతానామీనికి పారినది. అచ్చట లఘువుగా

కలిసింది. ఉత్తరమున వాయువు కదలవారినందున హిమాల
యములందు కొద్దిగా కలిసింది. కాని క్రమముగా తీగించు
చున్నది. దేశమధ్యభాగము తాపము హెచ్చినది. పశ్చిమ తీర
రమునను అతిశయించినది. కొన్నిచోట్లమాత్రము రిగియున్నది.
దక్షిణ బర్మాయందు ఖండవృష్టిగ నుండినది. పశ్చిమరాజపు
తానా, పశ్చిమతీరము, దక్కనులయందు అంతటను, గురిసి
నది. ఎగువ బర్మాయందును ఆస్సాము, బంగాళము, భోపా
నాగపూరు, బీహార్, తూర్పు ఉత్తరపంజాబు, కాశ్మీరము,
మధ్య ఇండియాలయందు అచ్చటచ్చటను వర్షించినది. సంయు
క్తరాష్ట్రములయందును తూర్పు రాజపుతానా, మధ్యపర్వ
తాల పశ్చిమము, హైదరాబాదు, మద్రాసు తీరమున ఉత్తర
ములయందు, కొద్దిగ వర్షము.

నూచన—రాజపుతానా, పంజాబ్, కాశ్మీరములవాన తగ్గును.

శ్రీ ఘెన్సుహత్య నేరము.

తిరువనంతపురపు జూన్:— సర్కారువారి నెడ్డవకీలు
సెలవుకు దుఃఖాస్తు నెట్టినందున జక్కింగు హాము స్త్రీ ఘెన్సు
హత్య నేరముయొక్క అప్పీలు జాతై మొదటి తారీఖువరకు
ఆపి యుంచినారు.

మైసూరు ధర్మనిర్ణయోద్యోగులసభ

మైసూరు జూన్ 11:— నిర్ణయకాఖిసారి సమావేశము
ఈ దినమున మరల సుప్రకమించిరి. దివానుగారు కేడిక మెనుండిరి.
అధ్యక్షుడును ఉన్నత న్యాయస్థానమునందలి ఇతరజడ్జిలు నుం
డిరి. ఈ తీర్మానములు నడిచినవి.

- (1) 3 వ తరగతి దండనాధుడుగా మూడు సంవత్స
రము లైనను తృప్తికరముగా పనిచేసి యుండుని యెడల
అతనిని రెండవతరగతి దండనాధుడుగా నియమింప గూడదు.
అయిదు సంవత్సరములయినను రెండవతరగతి యందు
నాకరుచేయని వానిని మొదటితరగతికి నియమింపగూడదు.
- (2) అమల్ దారులు తమ తాలూకాలో పోలీసువారు కని
నెట్టినకేసులు విచారించగూడదు. (3) ఏదండనాధుడైనను
ఒకడే సమ్యక్ పర్యవేక్షకు అర్హుడుగాడు.

నిరాకరింపబడిన తీర్మానములు.

- (1) నాకరు చాలించిన ఉద్యోగులు వకట్లగా చేరుటను
గురించిన చట్టములు త్రోసివేయవలయును.
 - (2) కోర్టులకిమ్మ వేసగి సెలవులు తీసివేయవలయును.
 - (3) సారాంశములు ఏర్పరచిన నెనుకను ముందును
కక్షీలను పరీక్ష చేయవలయును.
4. సాక్షుల భర్త్యకర్తలు కోర్టుజవానుల ద్వారా
పంపుటకు మాటు కోర్టులోనే యియ్యవలయును.
5. జడ్జిలకు సాల్వేజ్యండ్ (వారువారు, మైస్ వేము
వారు ఉండవలయును.

ఇతర తీర్మానములు.

అమలు జరిపించు కాఖు వృద్ధిచేయవలయును. దీనికి
అందరు సమ్మతించిరి.

మైసూరు ఉన్నత న్యాయసభ వారమున కైమరోజులు
కచ్చేరి చేయవలయును. ఇప్పటివరే ఆరురోజులు అగత్యము
లేదు. దీనికి 13 మంది ప్రతిగాను 12 మంది అనుకూలముగాను
ఉండిరి.

కొత్త తీర్మానములు.

ఈవిషయము మిక్కిలి శ్రద్ధావంతులతోడ యత్నము ఆ
స్పదమయ్యెనుగాని, మాసానెట్లా వాస్తవ్యకు ఒకడు ఈ
స్థాపన నిష్పత్తియోజనమనియు వకళ్ల రాజ్యమే గాని వేరు లే
దనియు ఇంక నిలిపివేయవలసినదనియు చెప్పెను. వకళ్లు
మిక్కిలి చురుకుగా జవాబిచ్చిరి. తుదకు కాన్ఫరెన్స్
ఏటేట జరుగుచున్నదని బహుజనులు తీర్మానించిరి. మహా
రాజుగారికి కృతజ్ఞత తెలియజేసిరి.

ముగింపు.

చిల్లరపరి చాలాజరిగెను. 5 గంటలకు సమావేశము ము
గిగెను. సభ్యులు లేకముందు రంగయ్యగారు మహారాజుగారి
యాదార్థ్యమున పోగడిరి. అధ్యక్షులు కన్ఫరెన్సువారి సలహాలు
కొన్నియైనను అంగీకరింపబడు గాక యని కోరిరి.

లాటరీ టిక్కెట్లు.

రంగూను జూన్ 12:— ఇండియన్ టెలిగ్రాఫు సంస్థము
వారి జూనులాటరీలో 72800 రూపాయలు బహూకారము
గల 7164 సంఖ్యలకు టిక్కెట్లుగూర్చి పోలీసుకోర్టు క్రిమినలు
చేసులు జరిగి తుదకు ఫిర్యాదులో నిష్పత్తికి పరిష్కారమైనది.
పుండ్రానినివాసియు గ్లాథాయా అనువాడు తానే హక్కు

దారుడని వాదించి విచారణచేయబడి. సంఘమువారిచే నాతని
బహుమాన మొనర్పబడెను. మాంగ్గాన్యా ఆంకా అను
నిద్దలు తామే హక్కు దారులనిరిగాని వారిహక్కు కొట్టివేయ
బడినది. థాయా మోసముచేసి తనకు రావలసిన మనియార్డును
72800 లును అపహరించెనని సాక్ష్యాకేసు లేగా. మేజిస్ట్రేటు
గారు థాయాకు 2 సంవత్సరములు జైదును రూ 1080 జరిమానా
యవిధించి యందు 900 సాన్యాకు నీయనియమించిరి. ముద్దాయి
అప్పీలును జస్టిసు టామిగా రీదినమున విచారించి. ముద్దాయి
యథార్థము దోషియే యనియు శిక్ష న్యాయముగనే యున్న
దనియు నభిప్రాయపడిరి.— కాని సివిలుకేసులో ఫిర్యాదికి
కంపెన్సేషను యియ్యబడదు గనుక యందు నష్టమిప్పించుట
తప్పని తలచి ప్రాసిక్యూషను ఖర్చుకై 250 రూపాయలు
ఫిర్యాది కిప్పించిరి. ముద్దాయి అప్పీలు కొట్టి
వేయబడినది. రివిజను అధికారము ప్రకారము కోర్టువారు యి
తనిచే రూ 72800 ను తిరిగి లాటరీ సంఘపు ఉద్యోగియల
కెందు కిప్పించకూడదని ముద్దాయి నడిగినంతట, ముద్దాయి
జబాబు చెప్పలేక మరల టిక్కెట్లు తనదే యనెను. ముద్దాయి
జిల్లా మేజిస్ట్రేటు యొద్దకు పంపబడ్డెను. సంఘమువారి సా
మ్యము కనులు చేసికొన లేకపోయి దుఃఖాస్తు వేసినయెడల
మేజిస్ట్రేటుగారు జరిమానల వసూలు చేయవలసినదని దానిని
వసూలుచేసి సంఘమున కిప్పించురు. కైలునుండి వచ్చిన తరు
వాత ముద్దాయిని ఆ.దొంగసామ్యము అనుభవించు నిచ్చుట
యన్యాయమని జడ్జిగారు చెప్పిరి.

మైసూరు ఆర్థిక సభ.

మైసూరు జూన్ 10:— ఆర్థికసభ అంక్వై సమావేశము
నేటియందయము జరిగినది. ఈ కింది తీర్మానములు అంగీకరింప
బడినవి.

చెలుకు గానిక.

జనులకు చెలుకు గానిక నువయోగించు విధము నిరూ
పించుటకును, చెల్లము చేయుటకు ఉత్తమ పద్ధతులు నేర్పుట
కును గవర్న మెంటువారు నెడ్డచెలుకు యంత్రమును స్థాపించ
వలయును.

ప్రభుల వృత్తి వీయుట.

ఇనుము ధాతువులను కరగించి యినుము తీయుటకు
బాగ్గ లెయారు చేయుటకుగాను ప్రభుల వృత్తి వీయుచు
బాగ్గలు చేయు వేత్తలను నియమించుటకు గవర్నమెంటు
వారిని కోరుట యావశ్యకము.

యంత్రములు, పనిముట్లు.

యంత్రముల యొక్కయు పనిముట్ల యొక్కయు ఉప
యోగము నేర్పుకొనుటకు ఆరుమంది విద్యార్థులను విదేశముల
పంపవలయును.

నూనె గానుగకుగాను పెట్టుబడి.

నూనెతీయుటకు అమెరికా గానిక పెట్టుబడి యత్న
పరులకు జనులు పెట్టుబడి నెట్టవలయును. ఎములయెరువు చే
యు అంగడి పెట్టుటకును, ఒక్కొక్క జిల్లాకును ప్రయోగమును
తొలగించు యంత్రముల నువయోగించు విధములు నేర్పుటకై
వేత్తలను నియమించు విషయముంగూర్చి ప్రస్తుతము యోచన
నిలుపుదల చేయబడెను.

ఇష్టకెన్నయందు అందరిని చేర్చుకొనుట.

వాణిజ్యపరిశ్రమ పంచాయతీవారు మైసూరు నాన్సెయి ఇన్
ఫురెన్సుయందు సర్వజనులకు వారస యుండవలయుననుచు
కాంప్లెట్ లోగారు చెప్పిన సలహా అనుసరణయము కానా
తెలియవలవలయును

ఈతీర్మానమునకు కొందరు గవర్న మెంటువారు జను
లచే స్వముగా స్థాపించుండి ఇన్ఫురెన్స్ నుయొను శిక్ష్య
ము గలుగజేసికొనుట మంచిగాదని ఆక్షేపించిరి. చాలమంద
కన్ఫెడరేషన్ గారు ఈసాపరను కేవలము గవర్న మెంటువారి
పరమచేయక సగమధికారము ముట్ట మేలని యుపహాసించిరి.
ఇది యంగీకరింప బడెను.

వెంతులు చేయుట.

మైసూరు వెంతులగర్తకుల సంఘమునకు వేర్వేల సహా
యము గూర్చుటకై మాకు సంవత్సరముల కాలము ఇటికిలు
వెంతులు చేయువేర్వేలని నియమింపవలయును

కలప.

కలప నలుకువిగములు, వృత్తితీయు విగములు ఎగురులి
చేయువిగములు చెక్కలు మాలములు కొయుట నేర్పుకొను
టకై అడవి డిసార్సు మెంటు వారిని కొందరిని అమెరికా, కన
డాదేశములకు పంపవలయును. ఈ తీర్మానము ఆకాఖివారు
స్వముగానే చేయవలసినది, పరిష్కరింపబడెను.

సభముగింపు.

పగలు 10 గంటలకు అగత్యుత్పాదన విశ్వేష్వరయ్యగారు
ప్రభువన్యాసముతోడ కన్ఫరెన్స్ ముగిగెను. ఇంద్రాయిని జరి
గిన విషయముల నెన్దసంగించి ఆక్షేపములు సమర్థము
నిచ్చిరి.

జూబులు.

23 వ గుంటూరు మండల సభ.

అయ్యో,

23-వ గుంటూరు మండల సభ యానెల 4, 5 తేదీలను జూబులులో శ్రీయుత విజయభారతి భావనాచార్యులవారి యాధిపత్యముక్రింద జయప్రథముగా జరిగియుండుట నిశ్చయితా పాతకులకు దెల్లమేకదా! ఆత్మీయ తీర్మానముల సంఖ్య 48 గా నుండుటంజేసియు; వ్యవధి చాలమిండేసియు, శ్రీ భావనాచార్యులవారు తమ యధ్యక్షోపన్యాసమున బ్రతిపాదించి యుండినను దిక్కున స్మృత ప్రతిష్ఠాపనముగూర్చి తీర్మానించుటకు వీలులేకపోయినది. కాని మించినదేమియులేదు. మామండల సంఘమునకు సంచార కార్యదర్శిని నియమించుటకు గాను భావనాచార్యులవారు రు.100ను, మిగిలిన సభ్యులు రు.500 చందా వేసియుండిరి. కావున సంచార కార్యదర్శి త్వరలో నియమింపబడగలడు. అతనిమూలమున నెంతటిపనినైన జేయవచ్చును. కావున వెక్కటి మండలసభలలోని తీర్మానముల నాధారము చేసికొని, సంచార కార్యదర్శిగలన ధనమును బోగుచేసి, మాజిల్లాసంఘమువారితిక్కున స్మరణప్రతిష్ఠాపనమును నిర్వహించి కృతకృత్యులగుట యుక్తము. తమ యుపన్యాసమున జెప్పినవిషయమును జేయుటకై సంఘాధ్యక్షులగు భావనాచార్యులుగానైన బ్రయత్నింతురని నమ్ముచున్నాను.

II

గుంటూరు మండల సభ

అయ్యో,

వంగవోలులో రాజకీయమండలసభ శ్రీయుత విజయభారతి భావనాచార్యులవారి యాధిపత్యము క్రిందను సంఘ సంగ్రహణసభ శ్రీయుత చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహముగారి యాధిపత్యముక్రిందను జయప్రథముగా జరుగుట మిగుల నానందకరము. వేసవి తీరమగుటచేత బ్రతినిధుల సంఖ్య గొంత దగ్గినను, సభ్యుల యంతృహమునంబు తీర్మానముల ప్రాముఖ్యతయందు వెనుకటి సభలకు దీసి పోలేదునకదా, వెనుకటిసభలోకంటె నీసభలో నెక్కువకార్య శూరత్వము పొడకలెను. సంచార కార్యదర్శిని నియమించుటకు తీర్మానము జర్పింపబడునప్పు డ్రాసనాధిపతి భావనాచార్యులు రు.100 లు విరాళ మొసంగిన వెంటనే సభ్యులలో గొందరుదారులు రు.500లు చందాల నొసంగిరి. నెలకు రు.50ల పారితోషికమిచ్చి జిల్లా సంచార కార్యదర్శిని నియమించు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్రమును గురించిన తీర్మానము స్పష్టముగను, సంధ్యముగను సభితులందరిచే నంగీకరింప బడ్డది. వెనుకటి సభలలో గంటె నీసభలో రయితుల విషయమైన తీర్మానములకు నగ్రస్థాన మివ్వబడి సావకాశముగ జర్పించబడినవి. తీర్మానముల సంఖ్యయు హెచ్చినది. ఇక సంస్కరణ సభలో పాడిమటలతో గాక, బోగము మేళములను పెట్టమనియు జెట్టినచోచక పోమనియు 48మంది సభ్యులు ప్రమాణ ప్రతికృతి సంతకము జేసిరి. మరొకందరు సభ్యు లంతిశ్చాళిలలో వివాహములు జరిగెదమని లిఖితరూపముగ ప్రాసించిరి. కావలి కాపురస్థులు వోరుగంటి నుబ్బారావు మొదలగు సంస్కరణ దక్షులకు మండల సభా భోజనశాలలో బ్రతినిధులతోపాటు నాతిధ్య మొసంగబడెను.

శ్రీ ప్రసవ్యవాహు, రజన్వలా వివాహము, సముద్ర మాసము మొదలగు సంగతులను జర్పించునప్పుడు రావు కాపాటు ధారామార్గమందేరాష్ట్ర గాయను మరిమొకపండిదిడు, వానికి విరోధముగ నెంత బాదించినను వారిమాటలుండు లేకమయిన గౌరవముంచక, నా తీర్మానముల సభ్యులంద రంగీకరించుటలో నాడు కనుపించిన యంతృహము చియే తీరవలెను.

III

ఆంధ్రగోర్యాణ విద్యాలయము-కొవ్వూరు.

శ్రీ,

మా విద్యాలయము నీ సంవత్సరము జూలై మొదటి నుండి కళాశాలగా మారుటకై మూడ్రు కమిటీవారు నిర్మించినారు. వెర్రిగొట్ట సితారామయ్య, బి. యే, గారిని జూగా నియమించినారు. అంతటినుండి మా విద్యాలయమున విద్యార్థుల తరగతి ప్రథమ సంవత్సరభాగము ఏర్పడును. దీనికి విద్యార్థులు కావలసియున్నారు. తెలుగు ప్రధానముగను సంస్కృత మప్రధానముగనుండు విద్యార్థుల పరీక్షకు ధృలను తయారు చేయవలెచినారు. మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్షకు బోయి ఇంగ్లీషుభాగమునందు మాత్రము విజయమునంది తక్కిన వారియందు దెప్పి సంస్కృతమునందుగాని తెలుగునందుగాని, యభిరుచి గలవారు దీనిలో జేరి విద్యాభ్యాసము సేయఁ బనికి వత్తురు. ఇట్టి నూల్కలక్షణలు విద్యార్థులైన నిందు జేరవచ్చులే. ప్రస్తుతము ఆధము ఫోర్తు ఫిఫ్తు ఫార్ముల ఇంగ్లీషుభాగమును, ఆంధ్ర గోర్యాణములయందు దేనియందైన నొకదానియందభిరుచియును కలవారుగూడ దరఖాస్తులు పంపుకొన వచ్చును. విశ్వ విద్యాలయము వారి యనుజ్ఞ యొనయెడల వీరును ప్రస్తుతము విద్యార్థుల తరగతిలో జేరవచ్చులైయుందురు. వీరికి భోజన సదుపాయ ముచితముగ లభింపగలదు. జీతమియ నక్కరలేదు. విశ్వ విద్యాలయమువారు దీనిని అగ్నిలియేట్ చేసిన యెడల దొరతనమువారు యావిద్యార్థులలో గొందరికి నెలకు ఎనిమిదిరూపాయల చొప్పున విద్యార్థి వేరసవియ వచ్చును. ప్రస్తుతము పనుగురికంటె నీ తరగతిలో దాపు దొరకదు. ఇందు బరీక్షా సిద్ధులైన వారికి ముప్పదిమొదలు నూట యిరువది రూ॥ వరకును వేతనము గల యాంధ్రగోర్యాణ పండితోగోర్యములు దొరతనము వారి కళాశాలల యందును, ఉన్నతి విద్యాశాలల యందును, లభింపగలవు. నాలుగు సంవత్సరములు చదువుకొనిన విద్యార్థు లిరువదను నందవచ్చును. ఆగస్టు 1 వ తేదీ తర్వాత విద్యార్థులు చేర్చుకొన బడురు. చేరదలంచినవారు వెంటనే ధరఖాస్తు నీ క్రింద సంతకము చేసిన వారికి బంపుకొన వలెను.

తల్లా ప్రగడ సూర్యనారాయణరావు.

IV

ఏలూరు నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము.

సోదరులారా,

వారీమధ్య గావించిన మహాత్కారమును మన పాలిటి భారతీయ నౌవృ మన “ఆంధ్రపుత్రికయందు జదివి మేమంతయు నానందాంబుధి నోలలాడితిమి మీరు పాఠశాలలకై బడు శ్రమయు. నెక్కు క్రొత్తవలను పొందుమతమున గలిపి, నిమ్మజాతులకు దూరమైన ఆర్యులత ధర్మసారామృతమును వారికి సమముగ పంచిపెట్టుటకై యెవరియ కృషియుం జూడ తొల్లింటియట్ల మన హిందూ సంఘము సజీవమై ప్రపంచ మందలి సమస్త జాతులలో నెల్ల మొదటిది యని యెల్లరు బో పో గొన్నవదగు కాలము సుపాపించుచున్నదని మేము తలంచుచున్నాము. “ఆర్యమతము స్వీకరింపవచ్చు క్రొత్తవలందరును తానమాడి ఆరవైచిన వస్త్రముల గట్టుకొని నామము ధరించి శుచిగా గూర్చుండి ఆర్యమతముయొక్క ఔన్నత్యమును పరిపరి విధముల బాడుచున్నప్పుడు వారి జూరు మహా భాగ్యము మీ కల్పినందున కెంతయు సంతసించుచున్నాము. కాలచక్రము దిరుగు చున్నది. వలస వోయిన మన సోదరులు తిరుగ మనయల్లు సాచుచుండెడి. ఆంధ్రుని ప్రతిరక్త నాళము నందును జాతీయ జీవశక్తి యుద్ధమందును చున్నది. ఎంతటి అంతరాయములు సంభవించినను వెనుకంజవేయకుడు. అంతరాయములు మొదట నమమున గలిగించునవిగ గన్నట్లును. ఒకప్పుడు నష్టమును గూడ, కలుగజేయును. కాని యవి తమ్ము నిర్లక్ష్యము నేయువారలకు లాభములే సమకూర్చు చుండును. అంతరాయములు కలుగుటవలననే హరిశ్చంద్రాదుల పేరులు వన్నె కెక్కినవి. పరులు మనకెంతటి పరిహాసము జేయఁదల కొన్నను మన మించుకయు వెనుకబడిలేదు. నిలుకడవిూద వారి తప్పులు వారే దిద్దుకొందురు. మనకు సోదరులై పరమ మాధ్యమండుండిన యీ నిమ్మజాతుల వారి సేవయమందు వారి ప్రస్తుత దుస్థితిలోనుండి లేవనెత్తక పాశ్చాత్య మిషనరీల పాలుజేసినవో మనము తొరవాది మహానకములపాలు కాగల మనుటకు సందియము లేదు. వీరికొరకై మన దొరతనము వారును తగిన వసతి నేర్పరప నెంచుచున్నారు. పురుష ప్రయత్నమునకు దైవయత్నము దోడగుట మామనా? తుని.

నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము.

V

సింగరాయకొండ దేవస్థానము-ధర్మకర్తలు.

అయ్యో,

నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరు తాలూకాలో చేరిన సింగరాయకొండ అను దివ్యదేశము చెన్న పట్టణమునుండి బెజవాడకు పోవు రైలుమార్గములో నున్నది. చెన్నపట్టణమునుండి 168 మైళ్ళ దూరము. అది చిన్నకొండ. దానమిడ శ్రీనరసింహ

స్వామివారి స్వస్థిధియు శ్రీ కలవు. ఆ ప్రదేశము పూర్వన కొనుమండిన యాశ్రమము. ఆ మూర్తి యాలయము కావుననే అని శాసనములు పురాణముల ప్రసిద్ధమైయున్న శాసనములందు శ్రీ లగు సార్వభౌమ గ్రామాదుల నెకము నటును “సముద్ర స్థిమతమి నాగదేవ ప్రతి పోలకుం దృష్ట్యా పునర్జన్మ నవిచ్ఛతే” అని పుల దున్నట్లు వ్రాయబడియున్నది. శ్రీనారాయణస్వామివారిస్వస్థిధి శ్రీరాములవారు అరణ్యవాసము వచ్చినప్పుడు ప్రతిష్ఠించినట్లు పురాణాదులయందు ప్రసిద్ధి. కొండక్రింద సక్ష్మభాగమున “ధవనాని” అని తీర్థముకలదు. భూరుప్రకట్టుచూచిన రెండు మైళ్లలోనుండు సముద్రము రెండుగములు సహితము కాననగును. ఇట్టి పవిత్రమైన దివ్యదేశము అనాదిగా సకల విభవములను జేంది, ధర్మకర్తలని పేరు పెట్టుకొనిన లిరుపతి చిన్న జియ్యంగార్ల పరంపరచే జిక్కి ఎంత ద్రవ్యము వచ్చినను వారి తృప్తుకు చాలక మిక్కిలి దీనదశకు వచ్చినది. ఒకరికొకరికి వైపాటిలు పెట్టి లంచములు మిగులపెట్టికొని గురుస్థాపని యివ్వ గనే ఆ గుమాస్తాలు లంచమును, తాము అపరాధింపదలంచిన దాని కూడా చేర్చి ఆ మొత్తమును దేవాదాయముగా ఎక్కు కొని లెక్కను ఎట్లాగో వకవిధంగా వ్రాసి జియ్యంగార్లకర్త పెట్టెగా వారు లంచము తీసికొని మోముటునుచేతను తమ్ము ఎవరును అడుగకున్నారగదా మను భయభావముచేతను లెక్కలో తమ శ్రీహస్తలేఖనమును జేయుదురు. ఇంకేవలా నము పేట నాకిరి మరల్లు యినాములు అనుభవించుచు దాన వినియమికయములను జేయుచు, నాకిరి ఆన పెట్టికొ యెరు గక దేవాంతరములంగుండు వారిని అడుగువాని ఇప్పటికి ఎవ్వరు కానరాదు. బ్రీటిషు దొరతనమందు ఇట్టి ఆధర్మములు జరుగుచున్న వనుట కడుపంత !!! ధర్మరక్షణ సభివారు విచారించి పరిపాలింపఁ బ్రార్థితులు.

ఒక హాదాసు.

VI

దేవాదాయము.

అయ్యో,

ఈనెల 1 వ తేదీన వెలుగడిన యాంధ్రపుత్రికయందు ధర్మరక్షణమున శీర్షిక క్రింద ధర్మాభిమానిచే వ్రాయబడిన ఒకలేఖ కనుబొందెను. ఇందువిషయమై “స్వంత్రులనిక విషయముల నేకములు గాన్పించుచున్నవి. సహృదయతగలవారైన అని నమోదైన ఈనాంధ్రములు సాధారణముగా అర్చకత్వమున కేర్పడినట్లు గనుపడుచున్నదట. సహృదయతగలవారు, అను శబ్దము లలో అర్చకత్వమునకు అను సగ్ మిచ్చు శబ్దమెయ్యది యని వీరి యభిప్రాయమో మే మహింపలేకన్నాదము. నిజముగా నీ ధర్మాభిమానిచే వ్రాయబడినట్లు అర్చకత్వమునకు అనగా అర్చకత్వపు నాకరిచేయుటకే ఈనాం పుట్టినట్లగ్గమొదల అర్చకత్వమునకు సంబంధించిన పూజాద్రవ్యములకు నేమి, దేవస్థాన మరమ్మతులకు నేమి కావలసిన ద్రవ్యమున కెవరిని యాశ్రయింపుడని వీరి యుద్దేశమో మారు గోనయు గాకున్నది. (సహృదయతగలవారైన) అనగా దేవాలయ సంరక్షణ నిమిత్తము అను స్పష్టమైన అర్థమును విడచి అర్చకత్వమునకు అని చెప్పబూనుట మాడ “ఆశీర్వాద అర్చకులు వెలుగడును” అను లోకోక్తిని పలుమారు స్ఫురకు దెచ్చుచున్నది. “దేవుని పూజ నిమిత్తము” అని ఈనాంధ్రవర్తకులలో కనుపించుచున్నం గన పూజాద్రవ్యముల నిమిత్తమని అర్థముగాన అట్టి ఈనాంధ్రములలోను అర్చకులకు సంబంధముండ నేరదని యీ ధర్మాభిమాని కెరుక చేయుచున్నాను. అర్చకుల కియ్యబడిన ఈనామములు అర్చకులచేరనే యుండి నాకిరి సరిగాచేయునంతనగరకు నిశ్చయల ఆతేషణలకు లోబడ నేరవని యెరుంగవలసి యున్నది. జలాధారములు లేని తరుణములో సహితము గ్రామాదులలో కుప్పకట్టలు, మోయినలు, వగయిరా గాక ఈనాంధ్రామిమిద యిగరా 1 కి రు.8-10 లకు తక్కువ లేని ఆదాయమువచ్చుచునే యుండెను. కాబట్టి ఒక అర్చకుని నాకిరికి మించిన ఫలితి మప్పటికిని లభించుచునే యున్నది. ప్రజలు అర్చకుని జీవితమునుగూర్చి ప్రభుత్వము వారిని ప్రోత్సహింపరచ నలసిన అవకాశ మెక్కడును లేదని నీరికి తోచవలసి యుండెను. కాలములు వ్యాపించి దేశము ఫలితిన పిమ్మట దేవాదాయములను గూర్చి జన సామాన్యమునకు భిన్నాభిప్రాయములు కలిగెనని వీరు వ్రాసిన వ్రాత వేదము నింద్యము. పంటలు కలిగిన కొలదిని అర్చకులను, ధర్మకర్తలును, దేవాదాయ మపహరించుచుండినను కలంపుతో నగ. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్ మొదలగు పురుష పుంగవులు ధర్మరక్షణ సభల నేర్పరచియు శాసనసభలయందు నిర్వచించియు పాటుపడుచుండిరిని యెరుంగునది. నిర్దోషులనియు అల్ప సంఖ్యాకులనియు పేరు పెట్టుకొని దేవాదాయముల నపహరిం చెడి తరుణములో తామెంత క్రింగగ నీకులతో వ్యాసము వ్రాసినను బుధనాదరణీయును అయినది కాదని ఎరుంగునది.

మన్నన-రరసింహము.

TELEGRAMS.

REUTER'S TELEGRAMS.

Irish Situation.

Stock Exchange View Gloomy.

LONDON, June 11—The Stock Exchange takes a gloomy view of the Irish situation, and markets are depressed.

Absorbing Topic in Lobbies.

The rapidly growing number of the Nationalist Volunteers is an absorbing topic in the Lobbies. Moderate estimates place them at a hundred thousand.

Seriousness Realized by Liberals.

The seriousness of the position is realised by Liberals, numbers of whom, speaking in their constituencies said it is a final proof of the weakness of Government in allowing drilling and arming in Ulster.

The Amending Bill.

Introduction into the Lords.

LONDON, June 11—In the Commons to-day Mr Asquith announced that the Amending Bill would be introduced in the Lords before the Home Rule Bill, if the Opposition desired.

Nationalist Volunteers.

Their Strength.

Mr Birrell, replying to Lord Robert Cecil, said that the figures supplied to him showed that the Nationalist Volunteers numbered 80,000 but these figures varied daily. He had not been informed as to number of arms but the Government were giving their attention to the action of both the forces.

Mr. Bonar Law in Scotland.

His Outlook of the Ulster Question.

Mr. Bonar Law opened Unionist campaign in Scotland at Inverness last night. He dealt at some length with the Ulster question and said that the outlook was a conflict between the Government and the Nation in which the Nation was bound to win whatever calamities were ahead the determination of Ulstermen was fixed.

No Submission to Dublin Parliament.

No cleverness or not voting would make them submit to the Dublin Parliament.

Anti-Gunrunning Demonstration.

LONDON, June 12—An Anti-gunrunning demonstration was held at Glasgow yesterday. Among the speakers were the Hon. Neil Primrose and Mr. Ritchie.

Demonstrators Regret.

LONDON, June 12—The demonstrators passed a resolution regretting the decision of the Government to refrain from the prosecutions.

House of Commons.

Was there Mutiny in the Army?

LONDON, June 11—At question time in the House of Commons to-day Mr Asquith said that he had not understood Mr Lloyd George to suggest in his recent speech at Criceth that there had been mutinies in the army. There had been no mutiny.

A Heated Scene.

A heated scene then arose between the Opposition and Mr Lloyd George. The latter explained that he was referring to the movement by the Opposition leaders. After further interruption Lloyd George said he had mentioned the Opposition as crowding over prospective mutiny. Cries—"Dunghill!" Lloyd George fiercely—"Yes, on their own dunghill!"

The Komagata Maru's Affair.

LONDON, June 11—Replying to a question in the Commons regarding the "Komagata Maru" Mr Harcourt said that he did not doubt that the Canadian authorities were acting in accordance with the law of the Dominion. He was communicating with the Governor General but at present he was not prepared to make any statement.

Bombs in the Westminster Abbey.

LONDON, June 11—After McKenna had spoken a bomb exploded in the Westminster Abbey under the Coronation Chair damaging the famous stone of Scone. Two loud reports were heard in the Commons and some members instantly hurried to the Abbey. It is understood that the fabric of Abbey as well as the Coronation Chair is also damaged. The Police took possession of the Abbey and arrested two women. Pavements outside Abbey were shaken and a lady fainted from the shock. A well-known Member of the Commons who was allowed to enter the Abbey said that the pinnacle of the Coronation Chair was broken off but the other breakages were not important.

Suffragettes in England.

Criminal Proceedings.

LONDON, June 12—

The Government was also considering the bringing of Criminal charges against the subscribers. The latter were mainly rich women who were using their wealth against the society. They paid their unfortunate victims to undergo horror of starvation while they themselves lived in luxury. If their supplies were cut off, the last would soon be heard of Pankhursts.

What Treatment to Give Them?

Lord Cecil Proposes Deportation.

LONDON, June 11—During the discussion on the Home office estimates in Commons to-day Lord Robert Cecil raised the debate on the treatment to be accorded to the Suffragettes. He strongly advocated deporting the women to some

TELEGRAMS.

'Let Them Die' Policy Not Good.

Mr McKenna admitted that the public irritation was growing. He said that he deplored the rudeness of the women in the presence of the King and Queen and appealed to the Press to cease advertising the Suffragettes. He declared that the "Let them die" policy was only a greater incentive to militancy and defended the "Cat and Mouse" act.

Action for Damages.

He hoped however that Government had sufficient evidence to bring an action against the subscribers to the funds of the militants making them liable for all damage.

Bomb Throwing.

LONDON, June 11—The official statement which has been issued says that a small bomb exploded in the Westminster Abbey in the immediate proximity to the Coronation Chair. The bomb is supposed to have been placed there by a member of the party of sightseers. The damage is slight and can be easily replaced. A portion of the wood of the chair has been broken off and some stone carving and screen have been damaged. Iron nuts were contained in the bomb which was made of thin metal and exploded by a fuse. A leather box was found near the scene of explosion.

The Two Women Released.

No Further Arrests.

LONDON, June 12—The two women detained in connection with the explosion at Westminster have been released. No further arrests had been made up to midnight.

London Labour Alliance.

LONDON, June 11—Transport workers have approved the proposed alliance with Miners and Railwaymen (See June 5th.)

The Centenary.

Of the Anglo-Saxon Peace.

A Brilliant Costume Ball.

LONDON, June 11—A most brilliant costume ball was held at the Albert Hall last night in celebration of the centenary of Anglo-Saxon Peace. A number of the Royal personages were present. The central features were processions of Britannia and Columbia and their attendants, picturesque Colonists, Pilgrim Fathers, Dutch Settlers and Indians. The Indian group rivalled the South African in splendour. The members of the Group which was arranged with much taste were clothed in cloth of silver and gold ornamented with diamonds.

Disturbance by a Suffragette.

While the Britannia and Columbia Groups were clasp hands a Suffragette mounted the platform and attempted to make a speech. She was quickly ejected.

The Salvation Army Congress.

LONDON, June 12—

Salvation Army Congress was opened in the Albert Hall this evening. The Congress is being attended by two thousand one hundred overseas delegates, speaking thirty-four languages. The South African and Indian Sections are among the most interesting.

A Solemn Scene.

There was a solemn scene at the Salvation Army Congress as the remnant of the Canadian delegation passed in procession of nations.

Message from the King.

A message from the King was read in which His Majesty joined in the welcome to the Congress. His Majesty said: "I have for many years watched with deep interest your work for the people and especially the less fortunate citizens of the Empire. I trust that the blessing of God will continue on your work of self sacrifice and unselfish zeal."

England and Russia.

Not Bound by any Agreement.

Sir Edward Grey, replying to a question whether an Anglo-Russian naval agreement existed, quoted Mr Asquith's statement regarding a double military agreement that if war arose there were no unpublished agreements to restrict or hamper Britain's freedom of action. Sir Edward emphasised that that statement remained true to-day, nor were any agreements likely to be made.

Time System.

International Congress' Conclusions.

LONDON, June 11—PARIS—The International Congress has voted unanimously in favour of putting back the clock one hour in summer months and also in favour of the twenty four hours system for time.

Punished for Espionage.

LONDON, June 12—LIPZIG—A clerk named Rosenfeld has been sentenced to fifteen years' penal servitude and a fine of hundred sterling for espionage in favour of Russia.

The Balkan Situation.

LONDON, June 11—ROME—Marquis di San Giuliano stated in the Chamber yesterday that, as a result of the enquiry into the arrest of Colonel Murechio at Durazzo, he telegraphed to the Italian Minister that Murechio's innocence must be considered proved and that no value must be attached to the subsequent investigation by the Albanian Government and the Dutch officers.

TELEGRAMS.

Exchange of Views.

After the Murechio incident there has been exchange of views between Austria-Hungary and Italy and an agreement has been concluded that their respective Agents in Albania shall be instructed to work harmoniously and do the utmost possible to maintain the Prince of Wied in power and avoid the appearance of preferential treatment of either Government, further to secure the despatch of the warships by all Powers to Durazzo.

A Conference at Bukharest.

A "Times" message from Petersburg states that M. Sazonoff and the Rumanian Minister have left for Bukharest. It is believed that an important conference will be held at Bukharest to consider measures to prevent the outbreak of hostilities between Turkey and Greece for which the imminent arrival of the new Turkish battleship is expected to give signal.

The Greek Cabinet Meets.

To Consider Crisis.

LONDON, June 12—

ATHENS—Cabinet met yesterday to consider the critical situation arising out of the persecution of the Greeks in Asia Minor. The public is most excited.

Anti-Greek Demonstrations Suppressed.

LONDON, June 11—SOFIA—Fresh attempts at anti-Greek demonstrations which were made last evening were suppressed. The city is being patrolled by cavalry and Greek buildings are guarded by troops.

Italian Strikes.

Strikers Returning to Work.

LONDON, June 11—ROME—The strikers, considering that they have made an effective protest, are returning to work.

Situation Becoming Normal.

Newspapers are re-appearing, and the situation generally is becoming normal.

Estimate of the Casualties.

LONDON, June 12—ROME—The newspaper estimate of the casualties in the strike riots says that 14 were killed and several hundred injured.

Indians in British Columbia.

Exclusion Policy not to be Enforced.

LONDON, June 11—VICTORIA—The exclusion policy will not be enforced until all the "Komagata Maru's" passengers have been examined.

Vessel's Destination.

The owners have ordered the vessel to return to the Orient, but the Immigration officials understand that arrangements will be made to keep her at Vancouver until the conclusion of the hearing of the Indians' appeal.

Cannauth's Departure from Canada.

References in Parliament.

OTTAWA—The House of Commons yesterday voted an address regretting the departure of the Duke of Connaught and assuring His Majesty of unalterable devotion of the Canadians. Mr. Borden and Sir Wilfrid Laurier made eloquent speeches in which they paid tribute to the ability, sympathy and tact of His Royal Highness.

The Panama Tolls.

Exemption for American Ships.

LONDON, June 11—AN Amendment has been designed in Washington to preserve any right that the United States possesses under the Hay-Pauncefote Treaty to exempt American ships from the payment of the Panama tolls.

The Panama Canal Bill.

An Amendment.

LONDON, June 11—WASHINGTON—The Senate has passed by 50 votes to 21 the Amendment to the Panama Canal Bill in the form of a compromise suggested by the Government (See June 8th).

Repeal Bill Passed.

LONDON, June 12—WASHINGTON—The Senate has passed the Panama Tolls Exemption Act Repeal Bill by 50 votes to 25.

No Appeal to Supreme Court.

WASHINGTON, June 12—The Senate rejected an amendment to allow the dispute to be carried to Supreme Court.

The Mexican Question.

LONDON, June 12—LIMERO—Antilla has arrived.

Short Telegraphic News.

Underwriters of Canadian Loan take 88 per cent.

LONDON, June 11—CAPE TOWN—The Government has been twice defeated on Amendment to bring the Premier Mine under Income-tax Bill. The proposal had been strenuously opposed.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(From Our Own Correspondents.)

Mysore Judicial Conference.

Further Resolutions Passed.

MYSORE, June 11.—On the Judicial Conference re-assembling to-day, with the Dewan on the platform and with the President and other Judges of the Chief Court, the following Resolutions were passed:—(1) That no officer be invested with the powers of a Magistrate of the 2nd Class unless he has exercised satisfactorily the powers of a 3rd Class Magistrate for a period of three years previously, and no officer be invested with the powers of a 1st Class Magistrate unless he has satisfactorily exercised the powers of a 2nd Class Magistrate for at least 5 years previously. (2) That Amildars be prohibited from trying criminal cases investigated by the police in their Taluq. (3) That summary powers should not be given to any single Magistrate.

Motions Lost.

Several motions before the Judicial Conference to-day were lost in succession, such as the following:—(1) That the rule relating to the admission of retired State Officers as members of the Bar be removed; (2) that the long Court vacations be abolished; (3) that parties be examined before and after issues are settled; (4) that travelling allowances to witnesses be payable in Court and not through process servers; (5) that Judges be provided with shorthand-writers and typists.

Other Motions.

A motion that the efficiency of the Process Department be improved was carried "nemcon."

A motion that the Mysore Chief Court should sit on five days of the week, as in British Indian Courts, was rejected by 13 votes to 12.

Constitution Of Conference.

The matter of the constitution of the Conference produced an animated discussion, a landholder member from Hassan, Mr. H. V. Rungasaway, urging that the institution should be ended, as the two days' proceedings had shown it to be dominated by "Vakil Raj." The rejoinder from the legal element was most vigorous, and in the end a large majority carried the motion to continue the Conference annually, expressing gratitude for the benevolent intention of the Maharajah.

Conclusion.

After much business of a minor character the Conference closed after 5 P. M. Before the members dispersed, Mr. Rungasaway expressed the gratitude of non-officials to the Maharaja for his benevolent intentions, and the President made a few final remarks, hoping that some, if not all, of the recommendations of the Conference would be given effect to.

Escape of a Prisoner.

BOMBAY, June 12.—A Mahomedan prisoner who was undergoing imprisonment of 14 years was charged yesterday before Mr. Setalvad, Magistrate of Mazgaon Police Court for attempting to escape from the prison. As each in his cell showed that he had arranged his bed in such a manner as to give appearance that he was lying asleep there. The accused had made similar attempts to escape on former occasion. The accused told the Magistrate that the climate of Bombay did not agree with him. His Worship sentenced him to one year's rigorous imprisonment.

Released Prisoners Aid Society.

Its Objects.

BOMBAY, June 12.—A meeting of the members of the Executive Committee of the Bombay Presidency Released Prisoners Aid Society was held yesterday to adopt rules and drafts of the functions, the Society aimed at fulfilling. Justice Heaton presiding. According to the memorandum of the Association adopted, the objects of the Society are (1) to give help as may be needed on release by persons convicted of a criminal offence without distinction of race or creed, (2) efforts to reclaim habitual offenders after release to lead an honest and respectable life, (3) to make special arrangements with a view to preventing casual and juvenile offenders from becoming habitual criminals, (4) to promote legislation and application of the existing law to secure that the sentences of imprisonment shall be passed only in cases which cannot be adequately or appropriately dealt with in any other way, (5) to collect funds and do everything conducive to the attainment of the above objects.

A Central Committee for Management.

The principal rule passed by the Committee was that the management of the Society shall be vested in a Central Committee of not less than 12 or more than 24 members including Inspector-General of Prisons, Inspector-General of Police and Commissioner of Police, Bombay.

A Mahomedan Murderer.

Sentenced to Death.

POONA, May 27.—Mr. Mountford, Collector of Poona, as Political Agent of the Bhor State, to-day sentenced to death a Mahomedan named Rahimath alias Ramjan Gangaram for the murder of a cloth-seller named Pheroze Ali Shah in the month of May, 1913. The story of the prosecution was that both accused and deceased were engaged as agents of a cloth dealer named Umar Khan. They went to a village in the Bhor State, near which a fair was being held, and put up in a local temple. The deceased had remitted to his master Rs. 112 out of Rs. 299, said to have been collected on sales by

TELEGRAMS.

him, and the balance of Rs. 187 is alleged to have been the cause of murder. This took place in the night and was witnessed by two women, one the wife of a carpenter and the other her sister, who said that they saw the accused hack the deceased with an axe. The crime was seen through a chink in a wall between their room and that occupied by the two men. Accused decamped and was arrested last February at Wai. The death sentence is subject to Government's confirmation.

Indians in Canada.

A Protest Meeting at Lahore.

LAHORE, June 11.—A public meeting of the citizens of Lahore, to protest against the illegal and unjust treatment accorded to India by the Canadian Government, was held to-day under the presidency of Mr. Nanakchand, Barrister. Several Resolutions were passed. One Resolution urged the Indian Government and Home Government to take necessary measures to assure to the Indians just and fair treatment in the various parts of the British Empire and assure their rights as British subjects to enter and work as free men in any part of the Empire.

Delhi Conspiracy Case.

Amirchand's House Inspected.

DELHI, June 10.—At the trial of the conspiracy case to-day Mr. Petrie, asked by the Judge if the hole in the wall discovered yesterday in the room where a bomb-cap was found was there when he searched the house on February 16th, replied that he was positive that the hole was not there. Mr. Petrie continued that certain articles produced had been seized in the verandah of Amir Chand's house. Sultan Chand, the approver, who was Amir Chand's adopted son and son of Ratan Chand, had frequently seen his father in jail since his arrest.

The Viceroy's Programme.

May Visit Delhi and Dehra Dun.

SIMLA, June 11.—During the current monsoon the Viceroy may possibly visit Delhi and Dehra Dun, but it is understood that the story circulated in Bombay that His Excellency will go to Poona next month is unlikely to be correct.

Imperial Legislative Council.

The Autumn Session.

Programme.

SIMLA, June 12.—This year autumn meetings of the Imperial Legislative Council at Simla will be on Tuesday the 8th September and Wednesday the 16th September. At these meetings only non-contentious measures will be proceeded with. Business to be taken up includes amendments to Sea Customs Act, the Life Assurance Act and the Foreign Marriages Act, also a Telegraph and Post Office Bill. A small Bill to amend Universities Act may possibly also be introduced.

The House Search at Calcutta.

Its Object.

CALCUTTA, June 11.—In connection with yesterday's political house search at No. 90-B, Harrison Road, it appears that a warrant was issued by the District Magistrate of Delhi and forwarded to Calcutta for execution. The search, it is said, was connected with Rash Behary Bose, the absconding accused in the Delhi conspiracy case.

Baranagore Conspiracy Case.

CALCUTTA, June 11.—There was a scene in the Court to-day during the hearing of the Baranagore conspiracy case before Mr. Panton at the Hastings House. Mr. Sen Gupta in the course of his summing up the defence laid great stress on the interpretation he put on section 14 of the Arms Act. The words fire arms in section 14, the Counsel said, did not include parts of arms. The prosecution case was that the offence had been committed in contravention of section 14 of the Arms Act and if the section did not apply the whole case failed.

The Judge:—Will you read the second part of the charge?

Mr. Sen Gupta:—I am coming to that.

Counsel next said that when commenting on the charge under section 120 B he raised the point but His Honour would not listen to him.

The Judge:—Leave the first part Mr. Sen Gupta, and read the second part of the charge please.

Counsel began reading extracts from case law in connection with the first part of the charge.

The Judge:—Will you please read the second part?

Mr. Sen Gupta:—I shall read this part.

The Judge:—(loudly) Go on with the second part of the charge please.

Mr. Sen Gupta:—What does this exhibition of temper mean?

The Judge:—When I am speaking you are expected to stop. You are going on with idle arguments about the first part.

Mr. Sen Gupta:—If Your Honour thinks I am wasting time I will sit down.

The Judge:—I think you are wasting time.

Mr. Sen Gupta:—Then there is no other way left to me but retire. I will leave the case here and Your Honour will judge the accused without hearing Counsel. Counsel left the Court immediately.

An Examination Forgery.

Compositors Suspended.

CALCUTTA, June 12.—The Bengal Secretariat printing Department and the Calcutta University are holding a joint enquiry in connection with a charge of an alleged changing of names while the Calcutta Gazette was being

printed. This Gazette contained names of candidates in the Intermediate and Matriculation examinations. After the Gazette was out it was discovered the name of an unsuccessful candidate in the I. Examination appeared in the place of a successful one, though the advanced copy and the final proof the name of the successful candidate. Several compositors have been suspended.

Police Inspector Chamberlain.

Body Discovered.

CALCUTTA, June 12.—The body of Police Inspector Chamberlain who disappeared mysteriously on Tuesday night was discovered yesterday in Hooghly at Kidderpore. The unfortunate man was subject to fits and it is supposed that during one of these attacks he wandered to the riverside and fell into the water. Some years ago he disappeared in a similar manner and was missing for three days. He leaves a widow and one child.

I. T. A. Club's Sweep Ticket.

False Claimant's Appeal Dismissed.

RANGOON, June 12.—The winning ticket No. 7,164 bearing a price of Rs. 72,820 of the June sweep of the Indian Telegraph Association Club (Rangoon) has been the subject of a long criminal proceedings in the Police Court and the matter has now been finally settled by the Chief Court. Nga Tha Ya, goldsmith of Paungdawthi, claimed he was the owner of the ticket and after enquiry the I. T. A. Club officials held he was the rightful owner and paid him the amount of the prize. Maung San Ya, another (master) goldsmith, and Aung Ba also put in their respective claims which were rejected. Tha Ya was tried by the Magistrate recently and sentenced to two years imprisonment and fine of Rs. 1,000, of which 900 was ordered to go to the complainant (San Ya) who laid a charge of cheating before the Magistrate by the accused dishonestly obtaining delivery to himself of Rs. 72,820. The appeal of the accused came on before Justice Twomey in Chief Court to-day, who held the appellant's evidence as to his having sent for the ticket in June sweep appeared to be fabricated and he had been rightly convicted. Judge further held that as complainant could not recover compensation in a civil suit the order of the Magistrate awarding compensation was bad. The complainant was however awarded Rs. 250 to defray the expenses of the prosecution. The accused's appeal was dismissed and he was ordered to show cause by the Court exercising its revisional powers why he should not be ordered to refund Rs. 72,820 to the I. T. A. officials who had erroneously paid him by false pretence. Having no cause to show, the accused stating that he was the real owner of the ticket, he was sent up to the District Magistrate. If I.T.A. Club were unable to recover the money they were to apply to the Magistrate who would proceed to recover it in the manner provided for recovery of fines and on the recovery he would pay it to the I.T.A. Club. In His Honour's opinion it was clearly wrong that the accused should be left to enjoy the fruits of his crime when he emerges from jail.

Mail Steamer Report.

BOMBAY, June 12.—The Mail steamer was signalled at Bombay at 4-5 hours to-day and the mails left Bombay by Postal Express train at 9-10 hours.

All-India Weather.

SIMLA, June 11.—The Arabian Sea monsoon extended again into Rajaputana. Light scattered rain continued in the Peninsula. Disturbance in extreme north has caused rain in Western Himalayas but is slowly disappearing. Temperature has risen considerably in the central parts of the country and North-west India and is now below normal only in north Punjab. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, west Rajaputana, West Coast of the Peninsula and Madras Deccan, and local in Upper Burma, Assam, Bengal, Chota Nagpur, Bihar, east and north Punjab, Kashmir, and Central India west. A few falls also have occurred in the United Provinces, east Rajaputana, west Central Provinces, Bombay Deccan, South Hyderabad and North Madras Coast. The chief amounts are:—Slipper Island one and half inches, Diamond Island three, Toungoo one, Thayetmyi one and half, Sibesar one, Tezpur three-quarters, Chittagong one and half, Barisal and Jessore two, Saugor Island three-quarters, Benares and Simla one, Udaipur one, Bikanir and Indore a half, Karwar, one Bijapur a half and Cuddapah one.

FORECAST:—Decrease of rain in Rajaputana, Punjab and Kashmir.

Short Telegraphic News.

It is announced that a weekly divine service has been arranged, under the auspices of the Punjab Hindu Sabha, with a view to enable Hindus of all shades of opinion to join in a common prayer.

The Plague mortality for the week ending 6th June totalled 3,271 against 3,586 cases. The following are the figures: Bombay 125 deaths, Madras 2, Bengal 15, Bihar 277, United Provinces 448, Punjab 2,358, Burma 86, Mysore 7, North-west Frontier Province 11 and Jammu 2.

POONA, May 27. After one or two very light drizzles last week, the monsoon set in here with heavy rain this evening lasting for more than an hour and accompanied by loud thunder and vivid lightning. Streets and compounds were soon quite flooded, over one inch of rain having fallen within the time specified.

DACCA, June 11.—Eleven Gurkhas arrested in connection with the recent disturbance have been discharged for want of evidence. The Prosecution of the 12th, who is himself wounded, began to-day before the Additional Magistrate. The Accused is alleged to have made confession. None of the witnesses examined to-day could identify the Accused.

TRIVANDRUM, June 12.—The ad Sirkar Vakil having applied for leave, Buckingham Stephens murder case appeals are posted to 1st July.

క ఫ హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు, సీతకాలమున ప్రబలించు దగ్గు. శ్వాస కోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బ సము, తుయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ఫ హ రి చూ ర్ణ ము.

చిన్నడబ్బీ 1-కి 0-8-0. (6 డబ్బీలు మందు గలది) 1-కి వెల రూ 2-0-0.

ఈ చూర్ణము ననమూలికలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బసము, కాసపీనస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట నుంచీది.

క ల రా మా త్ర లు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా స్ట్రెగునలనే బడివిధమైన అంటుజాడ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యన్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

గ హ శ్ మా త్ర లు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బంకి విరేచనములు, జిగట విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గుణము వెంటనే కనుపడును.

మూ ల శం క కు తై ల ము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది పైత్యకోశపు మందతవలన (Torpid liver,) గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలాశరోధమువలన బహిర్దేశమునకు పోయినపుడును ఖతర సమయములందు రక్తమువడును. విషవక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

గ జ్జి కి తై ల ము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషభాధను గలిగించుచున్నది. ఈతైలమును నాలుగుపూటలు రాచిన తప్పక పనిజేయును.

కు ష్టు కు తై ల ము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

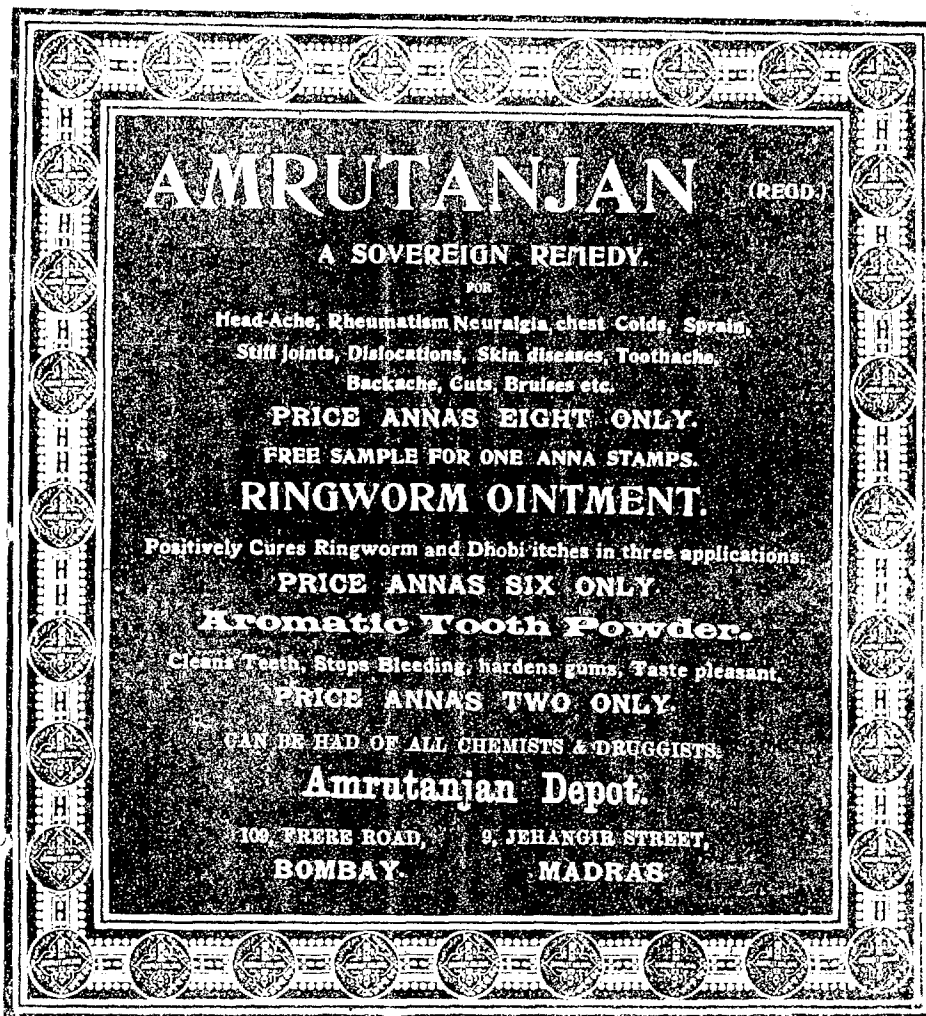
ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 9, జహంగీరువీధి, చెన్నపట్టణము.

అ మృ తాం జ న ము

అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

వ జ్ర గు లి క లు.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు, నరఘటుత్వమును కారణములు రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధియమువలనను, అత్యంత యత్నమువలనను గలుగును. వృధిచారము, సుఖ రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానినిజేయును దీనివలన శుక్ల సప్తము, స్థలసము, శక్తిలేకుండుట, అగ్ని మాంద్యము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును పైజబ్బులకు వజ్రగుళికలు వజ్రాయుధమునంటివి

దీని వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

పండ్ల పొడి.

పంటసెక్కులకు దివ్యవృక్షము. సువాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగిఉన్నది డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

సుఖభోగి తైలము.

అన్నివిధముల ప్రణములకును, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును.

డబ్బీ 1-కి రూ 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0

అమృతాంజనము డిపో,

నెం. 9, జహంగీరు వీధి,

బాద్మిపుర, మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణకథానుధారసము.

(తెనుగుప్రబంధము)

ఈ మహాకావ్యము ప్రబంధము శ్రీ సురతాటి పరిణయము. అమరుక కావ్యము మొదలగుననేక ప్రాచీన ప్రబంధములనుచించి ప్రసిద్ధి చెందిన వాచాని అమృతరామకవి ప్రణీతము. దీనితో బ్రితాంత యశస్సొందలును, విద్యాభోజులును కీర్తికేళులగు పు. రా. కా. శ్రీ శ్రీమజ్జయంతి కామేశ్వర పంతులు వైకాటూరు వేలగాలికి కృతి యొనర్చబడినది. ఇది అనేక విచిత్ర కల్పనలతోను చమత్కార రత్నాలతోను నిండి భక్తి శృంగార రస మున్మీలించై చదవవలయు మిగుల యాహ్లాదకముగా నుండును. ఇందిలి తైలి మృదుమధురము. దీనివెల రూ 1-0-0 కాళికోతైలం రూ 1-4-0 పోస్టేజి వేరు.

శ్రీమదధ్యాత్మరామాయణము

బాలకాండము శ్రీలపాట బోధయగు.

పుల్లెల సుబ్రహ్మణ్యుని కృతము సులభ తైలిన్న సవంత ముగా వ్రాయబడినది. వెల పోస్టేజికాక 0-8-0.

కలయనాదు యాక్రమిలినాసమునకు వ్రాయవలెను.

యేడిది సుబ్బారావుగారు, రామా రావుపేట,

లేక, కాకినాడ.

పుల్లెల చిన్న వేంకటరమణయ్య పంతులుగారు. బి. ఏ

ఇచ్చాపురము, గంజాముజిల్లా.

కుచ్చిలు, మంచుములు, బీరువలు.

మానవ మాయంతి నలంకరించు సామానులన్నియు సులభత్రయమునకు వచ్చును. చెన్నపట్టణములో మాకంటె చతుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుచ్చి	1-కి	1-2-0
కాకోవన కుచ్చి సాచా	"	2-2-0
డిబో కేతులగలది	"	8-12-0
ఇనుముడల మంచము కాకోవన గలది సింగిల్		10-0-0
డిబో స్పిరింగుది		13-8-0
మట్టకం స్పిరింగు		12-0-0
స్పిరింగులో తాపు నయిలముగల ఇనుపమంచము		16-8-0

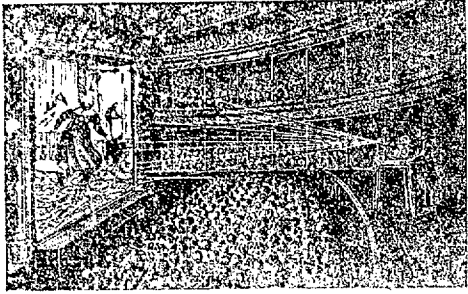
(సింగిలు)

బీరువలు 3x4 అడుగులు	11-0-0
డిబో 5x8 29-0-0	డిబో కేతులకం 30-0-0
పడవకుచ్చి అనే సోఫా కుచ్చి వేయు	8-8-0
కాటలూగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.	

పి. ఎన్. పొన్ను స్వామి పిల్లై అందుసన్.

కానినెట్ మేకర్సు 41/42 రాటన్ బజారువీధి, మదరాసు.

ద్రవ్యవంతుడగుటకు మార్గము.

సుమారు రు 600 లు ఖర్చు పెట్టినచేత ఒక కాక్ బయస్కాపు మెషీను ఒక ప్రదర్శనమునకు పంపిణీ చేయబడి కొనగలరు. వాటితో వేలవేల ఆదాయములు లభిస్తాయి. మార్గము మెషీను కొనుగోరి ఒక పూటలో ఉచితముగా నేర్పడదు. త్వరగా భాగ్యవంతులగుటకు యింతటిమించిన సుఖపుమార్గము మరిలేదు. పూర్వసంగతులుగల క్యాటలాగును చూచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. ఆలోచించుకండి. త్వరపడండి. కారనేషన్ బయస్కాప్ కంపెనీ, హైదరాబాద్:-121, వెడ్డెస్ట్రీ టెలువల్లి క్లబ్బి, (మదరాసు) బ్రాంచి:-ఉద్దాం. గంజాం జిల్లా.

తేలువందిదు.

తేలుకాటువలన ఆపాయములేదు గాని పిశేష బాధగలదు. తేలుకాటు విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరముదగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును మొద్దగుంటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్రావణము ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రిబ్బరు బిరడాగల నీసాలో మందు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందుపోసిన బాధమాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక పరెరులకు పుణ్యము గట్టకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండవలసినది.

నెల సీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి. సహా 0-12-0.

అమృతాంజనం డిపో, నెం. 9 జహంగీరు వీధి, మదరాసు.

ఈపంచలు కొనుగోరికి నీటితో సంచ 1-కి అత్తలార్వా బయన కొద్దని కోడలప్ర ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథ మొకటి. చూడా ఇనాముగ పంపబడును.

మంచిసమయము! నేనెవల కర్మపడినది!! వెనుకదొరకవు!!

మేలైన బహుళ పట్టు పంచలు

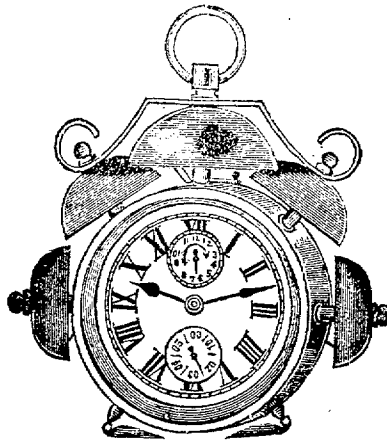
అనేక పంచలు కర్మపడినందున ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.

వాచకులారా! శృంగారమున్న నాగరికతయున్న గలమేలైనఅనల్ పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనందముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది పోలీసు మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే యున్నది. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ, ఆకుపచ్చ, రోజూ, మేళువర్నం

ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లాసువీయమైనట్టివి. త్వరపడుడు. గేల మారనిదివిన్ని ఆల మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచ1-కి2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... 0-4-0 డిబా రెండుపంచలు కొనుగోరికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్, కి, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాసు.

5 బెల్లుల అలారం టైంసేను.

ఇది ఒక నూతన ఆశ్చర్యము. ఎప్పుడును జూచి ఎరుగరు. ఇది మావద్దతప్ప యితరుల కద్దదొరకదు. ఈ యేను ఎలారములు ఒక్క ధ్వనితో మోగుచుండగా ప్రక్కనున్న వారికి శ్రవణానందము గల్గుటయే గాక ఫర్లాంగు దూరమందున్న ఎట్టి మొద్దు

నిద్దురపోవు వానికైనను లేపగలదు. మిక్కిలి దృఢమైన సామానాలలో జేయబడినది. మిక్కిలి యుపయోగమైనది. మనము ఏ గంటకు లేపమనిన ఆగంటకు సరిగా తంగునమోగి లేపును. దీనివెల 4-8-0 ఎంపరరు వాచికంపెని,

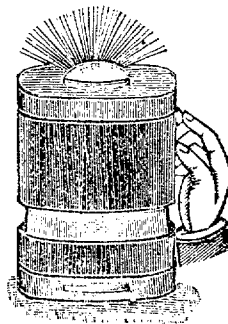
పోస్టుబాక్సు నెం. 170, మద్రాసు.

Emperor Watch Co, Post Box No. 170, Madras.

నూతనముగ తయారుచేయబడిన మనోధ్రువ గలిగియు

నిచిత్ర ఎలక్ ట్రి పాకెట్ దీపము.

యెత్తగానే ఆగిపోవు దీపముల డాంభిక పు ప్రకటనలను చూచి మోసపోవలదు. దీనిధర దీపము 1-కి, 2-8-0

స్నేహితులారా! ఈయంత్రముచే మనము వెలుతురు కావల సినపుడు ఇందలి గుండి బటనును అదిమిన తేటాలున మిరుమిట్లు కొనుగోరియప్రకాశము గలిగించును. రాత్రిళ్ళలో అకస్మాత్తుగ జరుగు అపాయములకున్న ప్రయోజనీకులకున్న మిక్కిలి సహాయకారియగు వున్న తే దీపము వెలుతురువలయునపుడు లాందరు నిష్పప్రల్లచమురు ఈలాటివి వెతుక నక్కరలేదు. నలయునపు

దనిమిన తనంతనే ప్రకాశముగలుగును. దీనిని వాడుకొను పద్ధతి దీపముతోకూడా అచ్చుపత్రిక పంపుదుము. ప్రతివారి జీవితమును సదా నొకటి యున్నయెడల ఇతరుల సహాయము అక్కరలేదు. దీపము 1-కి 2-8-0. (ఒకదీపముకొని మానిజము పరీక్షించుడు)

మా చిరునామా:- టి. సీతారామ మొదలియార్,

నెం కి, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రిక పత్తమున ప్రతినిధులు ప్రభల సీతారామశాస్త్రిగారు మున్నగునారు సంచారము జేయుచున్నారు గాన వారల నాదరించి పత్రికకు తగిన సహాయమునుజేసి పత్రిక నాదరించుటకు వత్తనండలముగోని మహాజనులు సాగ్ధితులు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగమ్

మంచికాగితము! శుద్ధపత్రి!! చక్కని అచ్చు!!!

అమృతాంజనం డిపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువారు అర్ధజా పీటిని సంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని గొప్పలకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిడబ్బితోసహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరతైలం. పండ్లపాడి. మోహినీతైలం.

నెల డబ్బీ 1కి 0-6-0 నెల డబ్బీ 1కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల డజను 1కి 3-8-0 డజను 1కి 1-2-0 సీసా 1కి 0-12-0

ఓ. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అమృతాంజనం డిపో, నెం. 9. జహంగీరు వీధి, మద్రాసు. } } మందుల కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును. అమృతాంజనం డిపో, 109, ప్రేరిరోడ్డు, ఛాట్ట, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్ర పటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది.

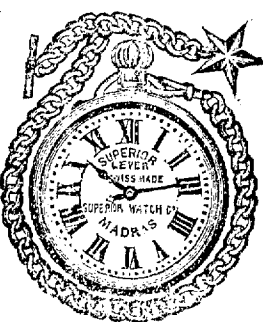
కోరువారు వెంటనే వాగ్సు కొనవలయును.

9, జహంగీరు వీధి, జార్జిటవుక్, మద్రాసు.

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యా మెలు వాచ్.

సుందరమైన వాచి గొలుసుతో వెల రు. 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0 దీనికి 5-సం॥ గ్యారెంటీగలదు.

వాచకులారా! మాచే తయారు చేయబడిన సుపీరియర్ లీవర్ గడియారమును ఒకపర్యాయము పరీక్షించండి, మాకంపెనిలో అనేకదినములుగా యుడతెగక వ్యాపారము చేయుచుండు కొందరు మా స్నేహితులు మా కంపెని శేరుతోను లీవర్ గడియారముగాను తక్కువ ధరలో నొక గడియారము తయారుచేయమని వ్రాయుటచే వ్యాపనోభీష్టుము నెగవేర్చుదలంచి మేము (స్విజర్ లాండు) సీమకు ఆర్డరిచ్చి లక్షల కొలది గడియారములు ప్రతిగడియారము డెయిలులో సుపీరియర్ లీవర్ గడియార మనియు, మాకంపెని ప్రఖ్యాతికొరకు సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని మదరాసు, అనియును, ఎరసిరాలో ముద్రించి, చక్రముల ద్వారములకు నుండు బెజుములకు కెంపులు చెక్కించి అందలి సామానులు యావత్తున్న దృఢముగా చేయించి రప్పించి యున్నాము. ఇంగ్లీషులో (సుపీరియర్) అనగా

అన్నిటికిని మేలైనవి గదా వీనికై వేలు గా వ్రాయనక్కరలేదు గాన మాకంపెని శేరుమీద రప్పించిన యీగడియారమున కెంతటిలాభముమందునో వాచకు లూహించగలరు. ద్రావిడదేశమున దంతటయు చక్కగ వ్యాపించి వేనవేలుగడియారములు కర్మపడి అనేక యోగ్యతాపత్రములు (సర్టిఫికేట్లు) వచ్చియున్నది. ఈ గడియార ముచక్కగ నడుచును. గ్లాసుదూముగలది మొదలుపనులకు తరహాగలిగినది. కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మదరాసు, ఇ అని వ్రాయుడు.